

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۲۸) دیماه ۱۳۴۶

فهرست مطالب :

آموزش و پرورش راجع به تشکیل وزارت علوم و آموزش عالی.

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۶ - اعلام وصول و قرائت و تصویب فوریت

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: کاظم مسعودی

لایحه قانونی واصله از مجلس سناراجع به موافقت نامه

پرفسور مخیر فرهمند - دکتر صاحب قلم - دکتر

مربوط به بررسی در باره منابع آب بین دولت

بهبهانی - بانودکتر دولتشاهی.

شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا

۳ - تصویب صورت جلسه .

۷ - اعلام وصول و قرائت دو فقره لایحه قانونی

۴ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون

از مجلس سنأ.

وزارت جنگ.

۸ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

۵ - ادامه مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون

مجلس ساعت نه و پنج دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

رضوی - دکتر رشتی - مهندس فروهر - کیوان - مافی -

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

مجید موسوی - دکتر وفا.

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

دیر آمدن و زود رفتگان با اجازه آقایان:

(بشرح زیر خوانده شد)

دکتر کلالی یک ساعت - دکتر سعید حکمت یک ساعت

غائبین با اجازه - آقایان :

مؤید امینی ۲ ساعت.

دکتر خطیبی - فهیمی - بهادری - دکتر کیان - انشاء

غالبین مریض - آقایان :

پرویزی - سلیمان کاشانی - مهرزاد - طباطبائی -

عمد - ادب سمیع - اصولی - ارسنجانی

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: کاظم سعوری

پرسود مخبر فرهنگند - دکتر صاحب قلم - دکتر

بهبهانی و بانو دکتر دولتشاهی.

رئیس - تقدیمات قبل از دستور را شروع میکنیم

آقای - سعوری تشریف بیاورید.

سعوری - با اجازه جناب آقای رئیس متأسفم که

تمام همکاران اینجا حضور ندارند ولی مطالبی را که بعضی

همکاران محترم میسرانم ممکن است از نظر بیان ناقص

باشد می شنید. ولی از نظر مطلب مهم است. ما منظور

که اطلاع دارید دستگاههای تبلیغاتی - سازمانی و روی

تشکیلاتی که دارند که البته روی این تشکیلات بحث دارم

از جزئیات مسافرت اعلیحضرتین مارا مطلع میکنم ولی

وظیفه ما منظور که تمام همکاران نیز میدانند و همیشه

توجه مردم را جلب میکنند اینست که ما بگردیم به بنیتهای

نتیجه ای که از نظر سیاسی پس از تشریف فرمائی های

اعلیحضرتین به کشورهای خارج برای مردم خود ما عاید

میشود چیست چون من و چندین از همکاران مطبوعاتی پیش از

سایر حرفهای مطبوعاتی تریک به ۱۳ و ۱۴ بار اقتضار

الترام و کتاب اعلیحضرت را در مسافرت ها داشته ام، صبح

که را دو بخیر تشریف فرمائشان را به کشور ما لری بخش

میکرد با کمترین به متوجه این موضوع هم شد و آن این

است که الآن بر نشان میسرانم - دردهال پیش وقتی

اقتضار این را داشتیم که در الترام کتاب اعلیحضرت بکشور

سوئد بروم در آنجا نیز برنامه هائی که برای تشریف

فرمائی اعلیحضرتین در نظر گرفته بودند یک برنامه هم

باز بود اعلیحضرت از آنجا به مغنی هوایی ما را موقوف

سوت بود و در آنجا که همراهان میخواستند بروند از شب

قبل همآوردان مرتباً را چه بدقتن به این محل جذب گران

میدادند که در بین همراهان نباشد و حتی خود نویس

باشد که مربوط بحرفه و کار شاه نشینند در صورتیکه شاه
اگر اطلاعات خلبانی نداشته باشد ایرادی نیست
این نتیجه را میگیریم که ما در دوره گذشته یعنی در
دوره قاجار شاه داشتیم که وقتی بخواست برود مسافرت
یا دعوتش میکرد میگفتند بیا آمریکا از سفر میسرید
که آنجا یک داره که من بشکار بروم وقتی وارد میشد
در انگلستان میگفت بروید ببینید در آنرا سر کشتی کی
حرکت میکند در این موقعیت وقتی یک سرشیرسی با
ایشه اطلاع پیدا میشود و سلطنت و رهبری میکند و
ما را از یک کشور عقب افتاده به این سرعت بجاورتاب
منشاید ما باید سیاستگرایی و قدردانی کنیم (صحیح -
است) و آوقت بنایم مطلب را به این اوردن دلیل کنیم و
جاورتاب چون یک روزنامه نویسنده مستند خستگرایی
تظاهر کرده اند، میدانم، تاملوارا گناه میدانم (احسن) ولی
حقایق را باید گفت که مردم به نفع من از مطبوعات صحر
تقاضایمکنم که اگر نمایند گان محترم آمدند پیشتان از بیرون
حقایق را برای ملت گفتند این مطلب را بنویسند
(صحیح است) وقتی گفتم صحیح بنیم که یک روزنامه
نویس همکار من که من از او دفاع میکنم فاین کار هم
بویک بگویم و کلامه از او اینست که در سه مقاله خود صبح
جزء مهمترین و بزرگترین وقایع دنیا میبودن نوی
وزاری که هشت کیلو وزن داشته از لیسه در حالی که
بجای این مورد بعنوان مهمترین واقعه باید بنویسد
که شاه بزرگترین مسلمان مملکت در وقت
و منابعی گری بین خود کشور مملکت دیگر کرده موفق
شد (احسن) و من متأسفم که معاون وزارت فرهنگ
و هنرم نیست چون همه چیز را باید گفت که آقایان توجه
کنند و در کارشان حاصل شود که دیدیم خوب هم عمل میکنند
وقت بیشتر بکنند ولی نواصن زیاد هم دارند که نباید
بر طرف کنند و جزئیات را با خود بکنم کسی کرد در وقت
و رفتن و قیلم برادری کرد و مطالب خوب را با خود میگردان
بیرند آنجا و راجع باین مسافرتها پس از وقت زیاد
قیلم بردانند از جزئیات و مورد هم چون بنویسد فکر نکنند
که اعلیحضرت رفقا بد بگردش (بوشهری - هیچ سنج

این فکر را میکنند) باینکه اعلیحضرت وقتی میگرددند
و میروند برای اینکه استراحت نکنند میگرددند اینجا ولی
نازومر گفتند این صحیح است جناب آقای بوشهری و
باید یک موقع واقع بین بود اکثریت بیجوقت اینطور تصور
نمیکند و ما که در التزام اعلیحضرت راه افتادیم وقتیم
همکاران ما هم بودند و وقتیم بکشور روانی و از کشور
میرفمائید برای آخر کت ه صبح باید دو ساعت قبل از آن
بیدارشد اعلیحضرت تشریف آوردند بدقه شروع شد و
تمام مراسم بدقه تمام شد و نوی طیاره نشینند و بکشور
بوکلاری وقتیم و مراسم استقبال هم بعمل آمد و بدتمام
جریانها انجام گرفت یکساعت وقت بود که بعد از این
یکساعت باید برویم گل گلدانیم روی سر سبزه گناه و
اعلیحضرت سبزه تان یکساعت را استراحت میفرمودند
تا برای یکساعت بمحاضار باشند برای مراسم موقفیم
رسیدند فرمودند شد که ما بودیم عرض وقتیم وقتیم
دارند آقای دکتر المونی بودند اکنون تشریف ندارند
بعد اعلیحضرت تشریف آوردند در مراسم آن که تانافرا بودند
مطلب بر گشت روی مملکت و صحبت شد و فرمودند که
دعای آنها این سایل را داشتند و این کارها را انجام
دادند و ما باید این کارها را برای مملکتان کنیم و مقبولان
است که از آن یکساعت استراحتی که برایشان در نظر
گرفته شده بخواهد درد وطن داشته نظر من این است
که جناب آقای بوشهری اینجا را باید گفت برای مردم
مملکت و مردم را آشنا کرد که بداند یک شخصیتی که
بلند میشود و بروید یک کشور و مساحه میکند با آن
صاحب نظران مطبوعاتی که هر کدام برای قاییدن اخبار
گرفتن بافتن از تصاویر کشورهای در حال دردی که میوید بهائی
هستند و سؤالاتی میکنند و حرفهای میزند موقفیکه
جواب آنها را میدهند این زحمت کشیدن است که اینجا
را برسد نشان بدهند (صحیح است) و من خوشحال شدم
که دو دفعه است که در موقع تشریف فرمائی اعلیحضرت
بکشورهای خارج اکیب مطبوعات از وزارت اطلاعات

برای وارد شدن و تذکر کنی از این قبیل که داوید معارف
میکردند که ما توجه کنیم و بدایم جائی که میرویم جای
مهم است من وقتی از مهماندار پرسیدم که من یک
دوربین کوچک دارم که از لحاظ خیر موصو عکس میگیرم
گفتند اینجا ما طیاره هائی را میخواهیم سه اعلیحضرت
نشان بدهیم که در دنیا اول است و فقط ما داریم و نباید
دوربین همراه داشته باشند توجه بفرمائید کشور سوئد
یک کشور بیطرف که در دنیا معروف است آمده است
اسلحه های ساخته است که این اسلحه دردهال پیش
اول بوده است و برای اینکه امریکائیا دروسها از این
نقشه اطلاع پیدا نکنند آنرا منقض میکنند و بخاطر احترام
زیادی که به اعلیحضرت قائل بودند باز نرید این هواپیما را
در برنامه گذاشتند و وقتی که رفتیم آنجا و جریان را نشان
دادند که این هواپیما چاه و جویهاست و دیدیم اول
زیر یک کوه این طیاره هارا آماده نگاه داشته بودند و خلبان
کوه خلبان روی آنها نشسته بودند هر کدام از این
هواپیماها را بسته بودند یک کاناکار روی این کاناکارها
یک شوفر و یک شارد شوفر نشسته بود در ۲۴ ساعت
همیشه اینجا آماده بودند و خورشاد اس خلتان را به این
هواپیماها داده بودند و باید اضافه کنم از موقی که در دست
بادم است اعلیحضرت که دکه از پرا که قرار دارند تا
طیاره به هوا برود بیشتر از دو دقیقه معطل نمیشد خلابان
چه وضع بود نمیدانم تمام این مقدمه تا رفتیم برای
اینکه این نتیجه را بگیرم وقتی که این طیاره ها مانور
خوردند از دستم عتاً باطوری میجوید که مملکتان مخصوص
خورشان نمیشو استند این سرعت عکس بگیرند و وقتیکه
هواپیما نشست گفتند که مشخصات هواپیما این است
از آن اعلیحضرت تشریف فرما شدند از خلبان سؤالات
قنی فرمودند مطلب سوئد که پرسیدند خلبان ماند و
نمیشو است جواب بدهد وزیر جنگ آمد و جواب داد
اعلیحضرت بداح هواپیما تشریف بردند و نشینند و
جزئیات کار را پرسیدند در دستک مطلبی گفت میخواستم فرمودند
شاه سوئد شروع کرد در دستک گفت آفرین که شاه یک
مملکتی جزئیات یک حرفه ای اینقدر وارد

خبر نگارگر که خواهی یافتند میروند و تلاش خوبی میکنند و در شب با ساعت ۱۱ با عکس رساننده ولی این تکبیر نیست باید وزارت فرهنگ، هنر و وزارت اطلاعات همکاری نزدیکتری داشته باشند. مثلا وقتیکه قبیل ناجکداری اعترضت را در درم نشان داده بودند شبی که دعوت کرده بودند از شخصیتهای کشور ایتالیا و وقتیکه شروع نمایش فیلم کردند بدین دلیل عووض است بجای اینکه بزبان انگلیسی باشد بزبان فارسی است این را باید وقت به وقت فرمایند زحمتی را که میکنند باید توجه بیشتر فرمایند که با وقت انجام شود یا مثلا شما میگویید باید وقت صحبت میکنند باید توجه داشته باشید که وقتی از این بدو فردی صحبت میکنند یعنی هر یک میکنند این موضوع آواس دادن نیست و آقایان بیکار میکنند نباید سوء استفاده بکنند اگر ما میگوییم بگویند که کانون یک رئیس دولت آمده بعد از مدتی صادقانه کار میکنند و خدمت میکنند و خدمتشان را به بدین طیف فرمایند.

میدی گوش میدهم و عمل وقتیکه میروی و تذکر می دهی یا می دهی خوش بگذارد باید وقتی با اوصحبت میکنند و میگویند در یک قسمت از ادارات این اوصحبت هست باید فوراً چشمپوشی فرمت نشود و خوش بپوشی نباید و بگویند درست نیست، باید بنفیکت بگویند بییند برای اینکه آقایان نمایندگان بیکار آمده اند اینجا نشسته اند احساس خدمتگاری را بعد اصلا دارند و اینسرا احساس کرده اند و اگر میباید تذکر میدهند برای این است که مملکت بشرفند کنند در دوره های گذشته در دوره بیستم که بندهم میایتمه بودم خدماتهاست با جرات میگویم که اگر کسی شاگرد میگردم الان بلند شویید بییند توی این سرسرای پستانین هرو کیلی در روز ۲۰ تا ۳۰ نفر موکلش را راه میاندازد همش با سر دم در تمام است و اگر میباید تذکر بشما میدهند از نظر کمک میکنند و بندهم اگر تذکر میدهم و میباینه از لایحه که میگردید صحبت میکنند و گوش میدهند ممنون رما خوشوقتیم که آقای وزیر تعلیمات عالی اینجا تشریف دارند میگویم آقا این گروهی که آمدند راجع به همین معافیت کردید

رئیس - آقای - مودی وقت شما تمام است.

مسعودی - از ملاطقت بعدی خواهش میکنم چند دقیقه از وقتشان رابه بدین طیف فرمایند.

رئیس - آقای یروقم مضر فرمند؟

یروقم مضر - چند دقیقه عیب ندارد.

رئیس - بفرمائید.

مسعودی - بهدر ارجع بکارهای دانشجویان باشد تعجب بشود بخصوص دانشجویان عزیز ما که در اینجا تحصیل میکنند، جناب آقای وزیر توجه داشته باشید اگر شاغرمسله دارید و یاداشکند و دانشگاه ندارند باید باینجانب اجازت بدهید بدانشجویانیکه خوب درس میخوانند و معامین دبیرانیکه گواهی میکنند خوب درس میخوانند

که اگر دانشجویی در دسترس خواننده سیلابی را برایش قابل بشودیکه بخارج برود و تا زمانیکه این دانشجو منحرف نشده است و درس میخواند بهای مساعدت کنید امتیازات

در ایاو بدهیم تا بوقول خودشان نمره A باوردی B باورد

اما اگر نمره اش خراب شد ما به او تگاری نداریم (صحیح است) باینسانیه این دانشجوی بگویند که آقا در این

رشته خوش افتاد اینجا ساز یاد تحصیل کرده در این

اگر در این رشته که کامیواهییم درس خواندی ما احتیاج داریم سه سال چهار سال دیگر که برکتی اینجا برود

دبیاکار و کارت تضمین شده است شما این سه نهاد را در فرام کردید، اوقت میبینید که در بیشتر از مشکلاتان موفق شده اید با وقتی که میگویی بزرگترین اتفاقی که افتاد بمیه نوزاد است درست نیست باید بگویند بزرگترین اتفاقی که الان اتفاق افتاده در شیراز است گاز نفت را در آیمیا بر ماند و الان افتتاح میشود و امنیت ناچه اندازه است که شاه ما در آنجا به افتخارانسان اضافه میکند و اینجا دارند دستگها مثل سایر کار میکنند و گاز دارد در شیراز افتتاح میشود فقط میبینیم که گاز افتتاح میشود ولی گاز شیراز مثل کم شهر اوایی همه از گاز استفاده میکنند و خیلی هم ارزان یا بی فرس باید دهکده برای نمونه با گاز تهیه میشود اینجا دلیل نمیشود که اگر من این را میگویم فرد آن کسی که در شرکت نفت نشسته است از این موقعیت استفاده کند و دبیا کار خودش باشد نه آهم باید باینده انقلاب اداری را حبس بکنند و انجام وظیفه بکنند و باخیلی مختصر میگویم چون وقت کم است تذکر میدهم و میروم ، مجلس ما بطوریکه اشاره کردم مجلس دارد بهترین وجه کارش را میکند چه مجلس و چه آهائی که عضو حزب هستند وجه آن افزایش که ما رابه ما را میدارند همگی حق دارند برای اینکه نقاط ضعف ما را متذکر میشوند و ما مر اقبالی مییونم و کارمان را بهتر انجام میدهم ولی الان یک رکیل مجلس مراتب آن فراموش کرد حزب حرکت میکنند و وقتی اینجا تمام شد در حزب تمام شد در جلسات حوزه حزب شرکت میکنند از حوزه که ناموشد در کار روزنامه تلاش میکنند انقلاب جی است؟ انقلاب یعنی اینجا . از دکلی سابق کماست دود و به میبایدند مجلس هیچ باخواستی بود و بوقول یکی از این کارمندان مجلس، که همه از طرف سربان کارمندان این مملکت را تشکیل میدهند و در این مملکت زیاد هستند همگی زحمت میکنند (صحیح است) میگفت ما وکیل های داشتیم که هفتها مسو کلیشان میآمدند در مجلس آنها را به بینند و موفق

نمیشند با امروز مثلا کجا فکر میکردیم که از ده تا

تند نویس مجلس هشت تائی آنها لایسه بافتند اینجا انقلاب

است کار که گشت میشود و باید کمک کرد با تمام افتاب

وزاره و دو کلاس بدست ما بدهیم وهمه مام میمانه و بدون غرض خدمتمان را ابناء بدهیم تا بتوایم شکران

نمت آن زحمانی که رهبر مملکت ما که اینشمه متحمل میشوند و افتخارات ما را زیاد میکنند با شین ما ، ما لاییش

مرجی با کسی ایران را نشینختن ولی آن اگر خدای

تکره یک احتیاج بین اللمدی پیدا کنیم بیشتر ممالک

کندهای خارجی برای خدمتی که شاه ما کرده برای

اربابیاتی که هر روز برای ما ایجاد کرده بفع ما مقم و

قلم میزند (احسن - آفرین).

رئیس - آقای یروقم مضر فرمند تشریف باورید.

یروقم مضر - با اجازه مقام محترم ریاست

و همکاران عزیز البته اطلاع دارید که دیروز اعلامیه ای از

طرف نظام وظیفه عمومی منتشر شد که مطابق با سال

۱۳۲۲ تا آخر سال ۱۳۲۴ با شرایطی منطبق با موازین

قانونی معاف شدند البته در حال ادای این یک امر طبیعی

است که همیشه بهماز یک فرقه کشی یا یکی در حال یک

مرتبه مازاد احتیاجات را معاف میکنند ولی این اعلامیه

از نظر چندین جنبه نکتته قابل توجه دارد اول اینکه این

اعلامیه در صورتی صادر میشود که رهبر عالی کشور و شهبانوی

کرامی در سفر خارج تر بفرمانده باشند و میخوانند خوشحالی

که مدبران اعلامیه برای یک عده ای جوان و قسامیل

آنها ایجاد میکنند این سبب میشود که همانطوری که

همیشه در اینطور موارد وقتی اعلیحضرتین در سفر خارج

هستند تمام ملت ایران دعا گوئی ذات مبارکشان هستند و

البته به این مناسبت این دعا گوئی سد چندان شده است

(همینسخن اخوان - نظام وظیفه رفتن خوشحالی ندارد)

شرایطی را برضشان میسران ملاحظه خواهید فرمود

که دارد با ندارد نکته ای را که میخوانم به آن اشاره

کنم اول این بود که در این اعلامیه بضموس یک توجه

مخصوص بدانشجویان ما که در خارج هستندند اعلامیه

های قبلی را بگردد مطالعه بفرمائید . نکاتی که در این

اطلاعی هست در آنها نیست با اینها بزرگ نظر بداند به
 يك نظر اوراق به يك نظر مهربانگی نگاه کرده اند و
 به اینها كم خوشتر کرده اند كه اكثر وضع شما تا این
 ساعت آتلور كه باید و شاید بر حسب است با اینها كه مسوق
 بودید یا فسوری گردید و وضمان را با نظایم طبقه
 عمومی روشن نكردند این امکان داده میشود كه در يك
 مدت معینی وضع خوشدان را با سایر پرستی ها روشن كنند
 و در از آن پرداخت يك مبلغی بتوانند از این معافیت استفاده
 كنند نكته دوم این است كه این معافیت يك عده كمی
 از آنها می را كه ما بهشان احتیاج داریم آنها را از این
 نگرانی با بلا تکلیفی خارج میکند وقتی اینها دانستند كه
 آنها معافیت خوشدان را خواهند گرفت اینها در آنها
 وقتی كم نمیکنند تقابل نمیکنند بالاخره هر چه زودتر
 امکانات برای آنها فراهم بشود فوراً به مملکت خوشدان
 برمیگردند این هم يك نكته ای است كه ما باید متذکر
 باشیم اگر کسی در خارج است و برای او این توم ایجاد
 میشود كه اگر حالا بروم باید رفتن به نظام وظیفه
 دود كمی بكنم منتظر قیوم بشوم تا فرعه كمی كسی باشد
 من قبول بشوم یا توم این خودی يك بلا تکلیفی است و
 این افراد جوان و درویش را كمی سرد و ناراحت میکند
 اینها بخته نیستند و با يك جزئی ناراحتی عصبانی و نگران
 میشوند معافا به اینكه وقتی تكلیف اینها به این ترتیب
 معلوم عسكركه مقداری از ارز مملكت كه در آنجا خرج
 میکنند این ارز دیگر بنام خرج امیرود این وقتی را كه
 اینها به تقابل میکنند و منتظرند كه چگونه برگردند
 و با خوشدان با كسانشان مشورت میکنند این وقتی است
 كه ما از دست میدهم این وقت دیگر بر نمیگردد اگر
 این وقت را بیابند در اینجا صرف بكنند و بگزاره تولیدی
 بگذارند كه ما به نظر بگردد این نظر ما است و این
 شایه است این اطلاعی به نظر بنده در اثر اینكه آنها كلی
 همكاران محترم دولت ایران نگران فراموشا بودند در
 اینجا بدون اینكه اشاره بشود به اینكه ما این نظر را
 داریم كه شما را برای این جلسه كنیم یا كمال سعه مدبران

اطلاعه را صادر کردند ولی از آنجا كه این اعلامیه این
 خوانده میشود كه این كس است كه برای برگرداندن
 با ما مع فراموشها بشود الا آن كس كه برای برگرداندن
 در خارج باشد تسهیلات خوبی را تمام کرده باشد افلا
 این بهانه دارد كه من چون وضع نظام وظیفه ام درست
 نیست و تكلیف روشن نیست اگر كاری بمن درجای مبرك
 دادند بروم در آنجا كار كنم.

رئیس - آقای فرسود مخبر فرهنگت وقت جناب عالی
 تمام شده.

فرسود مخبر فرهنگت - يك دقیقه اجازه بفرمائید
 ولی این بهانه را بحمد الله از این آقایان گرفتند يك موضوع
 دیگری كه اكثر يك دقیقه اجازه بدهند میگویم جناب
 آقای وزیر علوم تقابل میکند با اینها دیگرى را كه از این
 كوچكتر است از این آقایان بگیرد و آن معطلی و
 سرگردانی است كه اینها در موقع تعیین ارزش تسلیلی
 خودشان در تهران پیدا میکنند (صحیح است) تشكر
 میکنم حتماً خود جناب ایشان هم به این بلاچار شده اند
 و میدانند چه قدر این سرگردانی برای دانشجویان ما برای
 افراد جوان ما آزار است و استعفا میکند به این قضیه
 توجه بفرمائید (احسن)

رئیس - آقای دكتر صاحب قلم بفرمائید.

دكتر صاحب قلم - عرض امروز بنده منوط به این
 بر گه ای زردی است كه از حوضخانه خدمت خاهم و
 آقایان ما ندانم گان میارند و همینطور كه درست عزیزم
 جناب آقای سموری اشاره فرمودند شريف میرسد در
 حوضخانه و بعد در اول رباب روج میرسد اگر بخوانم
 كارها را كه از رباب روج ما نام دارند تجزیه و تحلیل
 كنیم قریب ۷۰ درصد اینها بكارند و كار میخوانند و اگر
 این بكاران را هم تجزیه و تحلیل بكنیم اكثر اینها
 دیپلمه هستند و اگر باز يك كمی بیشتر این تجزیه و
 تحلیل را ادامه بدهیم اكثر آنها هستند كه معمل آنها
 از ۱۴ به پایین است چون اغلب در آن كجی های روزنامه ها
 میخوانیم كه مؤسسات دولتی و غیر دولتی و شركتها
 دیپلمه میخوانند كه معادل آنها از ۱۴ به بالا

(مرئوفی و سابقه چند سال كار) و سابقه چند سال كار
 حالا چرا چنین وضعی پیش آمده و در روز برونهم در تعداد
 این دیپلمه ها اضافه میشود و يك وقت خواهید دید
 كه تعداد زیادی دیپلمه بكار داریم ولی اگر
 دنبال حرفه بروید نه اوله كس دارید نه آنها نگر دارند نه
 بنا دارید نه معمار دارید و نه حتی عكس دارند و نه كسی
 هست كه دنبال كار رود به بقال دارد هیچ ندارد پس فلان
 زارع با كاكس میآید دیپلمه میشود بعد میخواند پشت
 میز نشینند فردا خواهد دید دهات از كشاورزان خالی
 شده خواهد دید فلان كاسب رفته و دكانش را بسته است
 این است كه شاهنامه آرزو مهر بست به معنی كسرت
 اكثرو و دنبال كردن مدارس حرفه ای اوامر آكسیدی
 صادر فرمودند و خوشوقت هستم كه در رأس
 مؤسسات حرفه ای كشور آقای مهندس حبیب نفیسی
 تشریف دارند كه واقعا عاشق حرفه خوشدان هستند
 (صحیح است) این شخص واقعا شب روز زحمت میکشد و
 دنبال كار مدارس حرفه ای است و امیدوارم دولت بوجه
 کافی برای مدارس حرفه ای تعیین كند و اما پیشنهاد بنده
 چیست پیشنهاد میکنم از سیکل اول استعدا شاگردان
 را بخصوص آنهايكه استعدا حرفه ای دارند تعیین كند
 كه مدارس متوسطه ای تأسیس میکنند بگویند بقدری دارند
 سیکل دوم را بداند بقدری بدهم بیرون ندهد كه بكارند باشند
 پایت در دانشگاهها (مهندس تریبند) مدارس حرفه ای
 تأسیس شود در سیکل اول هم رعایت كنند (صحیح است
 تأیید می كنم و الا مرتباً می دیپلمه میدهند و سیکل دوم را
 ادامه میدهند اینكار صحیح نیست باید نظر گرفت استعدا
 شاگردان بیایند طبقه بندی كنند و الا دیپلمه
 میشوند با بعد از يك دو سه دم دنبال كنند و هر
 چندم هم كه آنها كند شود كند دنبال زراعت م بر دنبال
 كلسی باغی باغی ای كود میزن من بعدی كه بنشینم
 و چیزی بنویسم من امیدوارم دولت در اجرای اوامر شاهنامه
 آرزو بوجه کافی برای مدارس حرفه ای تعیین كند و
 حتی الامكان جلوی این سیکل دوم را باین نحوی كه عرض

كردیم بشنود عرض كردم ۷۰ درصد رباب روج ما همین ها
 بوده اند بگفته ام كه اگر ان بشری كفتی باشند كه هست
 این ۳۰ درصد رباب روج آنها می هستند كه از سازمانهای
 اداری شكایت دارند يك كس نامه اش تریبند فلان رئیس اداره
 ما منود مروز است استعفا میدهد با راجع به معطلی كراتر شصت
 كه در آن رئیس یا معاون نوشته مذاكره شود عنبر اداره
 فرست مذاكره بیها نكردند با رئیس و معاون فرست نكردند
 یا اغلب كمیسیون دارند بنده خواهش می كنم از این
 این كمیسیون را بگزارند بعد از تلوی و يك
 عده از ارباب رجوع هم هستند كه ممكن است توغات
 آنها با قوانین و مقررات درست جور یابد این را بنده قبول
 دارم باك طرفه باید تفاوت كرد حالا چرا آنها انقدر
 كندی پیش میروند بنده عقیده دارم و جسدان كار نیست
 اصنابط نیست تفریق نیست كارمند دولت كه پشت میز نشسته
 است ساعت نگاه میکند (البته تسكیم همه) برای
 اینكه كمی وقت تمام بشود و برود برای اینكه كمی پیش میزند
 مدتی است تفریحات كارمندان مانده خاطر هست اوقتی
 كه استعفا دهم همكاران عزیز تشریف دارند می دانند
 كمیسیون میداد البته تفریح نمیدادند چند درصدی
 بود كمیسیون میداد كه دام كارمند خوب كار كرده
 تفریح میدادند ممكن بود اضافه حقوق داد ولی تفریح
 نمیدادند مثل دوره ای كه در ارتش شاهنشاهی معمول
 است ولی آن آن كمیسیون تفریح این روز رفته دهسال
 میگذرد كارمندان تفریح نمیدهند بجهت همه يك ناراحت
 خوب و بد تفریح میدهند البته بنده روی این موارد تفریح
 میداد دارم و ممكن است وقت فرسد يك چند كده ای
 فقط در موردی عرض میکنم و واقعا هم متأسف هستم
 برای نموه يك دبیر دانشت آموزش و پرورش در رضایه
 فوت كرد الا آن جناب آقای خواجه نوری بكسال نام
 است بزگ این بدبخت حقوق وظیفه ندادند اما میداد كجا
 مانده بود وزارت آموزش و پرورش بلكه در اداره بازنشستگی
 این اداره كهاست ۴ تفریح سازمان امور اداری كشوری

است سازمان امور اداری کشور کجاست ؟ بیاد کتند قانون استخدام اداری که خوش‌هنوز نوشته‌است. اینست استخدام را در قسمت خوش‌یافته (مصدق است) آیینست که شش‌هفته اصل ۱۲ انقلاب شاه و مردم است که شش‌هفته اداری. البته باید درست بشود . مطلب آخر بنده راجع بوضع چندکاری است در آذربایجان غربی چهار منطقه داریم خوی ، شاپور، رضائیه و نقشه بعدالله در خوی کارخانه قند از سال آ آینده مشغول کار خواهد شد و منطقه مخصوصاً از نظر چندکاری بسیار حاصل‌خیز است در رضائیه هم از سابق کارخانه بود در نقشه دولتی داده است و امیدوارم بوسعه خود عمل کند ولی گویا میخوانند کارخانه را در خانه تأسیس کنند و میخوانم بگویم خانه‌ای نظار مرکز بدست‌یست قدم مرکزیت دارد و بطوریکه آقای زرگر داده اطلاع دارند محصولات زیادی از چندتیره و بیازادار .

فرمر رفته - فرمایش جناب آقای دکتر کمالاً صحیح است از نظر مرکزیت برای ازدیاد تولید محصول چندتیره البته نقشه صنعتدار از خانه است ولی برای بنده فرق نمیکند قدم‌شوخانه‌اش و هم‌عرضه خودت مرکزگری بنده است .

ولیس - آقای زرگر کرده‌اند که مطلبی دارید بدمداً بفرمائید .

دکتر صاحبعلق - اما راجع بوضع چندتیره موصوفه است بنام تربیت پذیر و حال که این بندر رامهانی بزرگی میدهند همینطور کود آب‌گشیت خریده‌اند هم‌طور چندتیره آب‌ظهور سه صد هه بزرگی میدهند (بگفتند از نصابندگان - تونون کاری را هم بفرمائید) البته چندتیره بانونون کاری فرق دارد در تونون کاری نفع بیشتری است از آنچه که زارع حساب‌کار گرش را نمیکند زن و بیوه‌های کار میکنند برای او بیشتر نفع میکند امدال متأسفانه عرض‌سای زودرس یک مقدار زارعی را بزحمت اسداخت ولی هرچه چندتیره هست کارخانه تحویل خواهد گرفت منتفی چیزی هست که اگر رفته چندتیره سرامزه شده باشد مقداری از قند

کم میشود هم ضررش بکشاورز نمیخورد و این ضررها کارخانه خواهد داد روزانه بیش از هفتصد تن نمیتواند تحویل میگیزند و سیاه‌و در خود کارخانه نیست و باید ساخته‌بودن در زمین چندتیره را در جاده میگزارند رویشان را بابر که چندتیره میوشانند سرما میزند ولی در هر حال دولت نمیکند کار در این باب به وزارت عده بخورد صدمه را خود کارخانه تقبل میکند کارخانه چندتیره باید دو سال پیش ۴۵ هزار تن چندتیره تحویل داده پانزاسال ۳۳ هزار تن امسال به ۱۱۰ هزار تن خواهد رسید (بگفتند از زمانند گن . این مقدار چندتیره تحویل گرفته أصبح است اولین اطلاعاتی است که من کسب کرده‌ام .

ولیس - آقای دکتر وقت جناب‌عالی نام شد .
دکتر صاحبعلق - البته بعد بر عامل کارخانجات ایران و همینطور مدیر عامل کارخانجات قند و ازبای امور و رئیس موصوفه بندر و رئیس کارخانه قند و کارمندان تأیصال خوب کار و طبقه خود را خوب انجام داده‌اند و اگر کفیه‌های هست باید دولت رفع کرده (احسنت).

ولیس - آقای دکتر بهبهانی تشریف بیاورید .

دکتر بهبهانی - با اجازه مقام ریاست و همکاران از چندتیره گرامی مطمئن‌را که امروز بنده میخوانم بعنوان قبل از دستور صحبت کنم در مورد مدارس ملی بود که در تهران بصورت یک دستگانه ایجاد می شده‌اند اما البته بطور اعم یک مقدار زبندی از آنها جنبه تجارسی بنوده گرفته و تقریباً بعلت نیاز فراوان و احتیاجی که مردم دارند به این دستگانه‌ها مراجعه میکنند و بیوه‌هایشان را در آنجا میگزارند بنده قدم اولی را که شروع میکنم به برداشت از نوبت کار اینهاست چون یک خابله و رابطهای در وزارت آموزش و پرورش بوده است که این مدارس ملی را اجازه کار داده‌اند و مشغول کار شده‌اند و قدم‌سای این است که پیش از هر دستگانه‌ای از وزارت آموزش و پرورش منتفع میشوند و کمک میگیزند ولی مثل اینکه وزارت آموزش و پرورش آن تسلطی را که از نظر رسیدگی به امور باید داشته باشد ندارد و تقریباً یک خود مختاری در آنها

وجود آمده حتی برنامه‌ها و دستوروات مؤکدی که وزارت آموزش و پرورش میدهد توجه نمیکند در مدارس ملی معمولاً برای ایجاد نفع بیشتر یک برنامه خاصی اجرا میشود مثلاً برنامه دادن ناهار و داشتن وسیله‌تقلیه برای رفت و آمد ، با بودن این وضع نرفرا یک برای تمام اولیا اطفال این امکان وجود ندارد که هیچ و نظیر رشب بچهارا ببرند و بیایند و برای اینکه تا حدودی راحت تر باشند باز هزینه ایاب و نوبت میریزند که هم مدارس عهددارت و آمدن بچهارا باشند ولی مدارس هم باین موضوع توجه نمیکند و وسائل‌تقلیه‌را هم باین احتیاجی که هست تأمین نمیکند نتیجتاً کار مدارس به این صورت انجام میشود که صبح از ساعت ۷/۵ شروع میکنند بجمع کردن محصلین تا ساعت ۸/۵ و هر اتومبیلی مجبور است دوه مرتبه سه مرتبه در این مدرسه منازل را طی کند وضع محصلین در داخل این اتومبیاها درست مثل لاشه گوسفند که روی هم ریخته باشند میباشد اینها را برای اتومبیلی میبندند و بدون اینکه این فکر را میکنند که کار یک ناصداق احتمالی و یا بکلیت تر در موقع ضرورت پیش‌باید کافی است که یک‌هفته‌ای از این بچه‌ها زخمی بشوند و از این برودند ضمناً راننده‌ای که مسئولیت دارد به سبب کارفرای زیاد وقت و آمد مکرر خسته میشود میخوانم بگویم بحکم اینکه علاج و افامه را قبل از وقوع باید کرد . وزارت آموزش و پرورش توجه پیدا کند به این مدارس ملی که هزار تنه مردم میگردد و با کمک مادی و تقویت وزارت آموزش و پرورش اداره میشود توجه بیشتری بکنند و در این قسمت وقت بگذارند .

میدولن شود مطلب دوم مطلبی است که مدارس ملی سعی میکنند ناهد امکان صرف‌وفولی مدارس ملی سعی محصلین در کلاس‌ها ساعت ۷ صبح میریزند تا ساعت ۸/۵ که زنگ مدرسه‌را میزند در هر ای سر بیا در اطراف سرتنگه میدانند و این سرما را احتیاجی برای آنها موجود می‌باشد که آنالان میبشیم که به‌لث تغییر هوا عارض شده‌است . در مدارس و در اطرافها وسیله‌گزارت کنندند و بیوه‌های کارفران میشوند بنده خواستم از وزارت آموزش و پرورش که خوشبختانه خام د کتر پارسای اینجا تشریف دارند یک کنترل و

مراقبت بیشتری بخراین مدارس ملی بفرمایند و تذکر اینکه از طرف اولیای محصلین با آنچه‌های خاله‌مدرسه در مورد لوازم دانش‌آموزی رسیدگی کند نتیجتاً با احتیاجی و مشکلات مردم که انتظار است بدست‌امند مدارس ملی میشوند فراهم نوردوسنماً میخوانم از خاتم دکتر پارسای تقاضا کنم که دستگانه بازرسی‌شان را با قدرت بیشتری به مدارس بفرستند ضمناً یک مطلب سوسوم بود که غنم عراضین این است که اکثر مدارس در ابتدای نام‌ولسی یک مبلغی برای هزینه بیه و بهداشت دارند . محصلین از آنها سببند و این هزینه بیه و بهداشت را که میگیزند معلوم نیست چه بجزوی میدهند و بیه صرفتی میرسد چون تعطیلی میرود باین مدارس و با کار کسی خاندانی به بیند آنها مسئولیتی دارند قطعی‌اکه می‌کنند که بیایند بچه‌هایشان را بیه کنند و یک مبلغی را هم میگیزند و این را خیلی خیلی متأسفانه البته باید بگویم که همه‌نشینند ولی اگر بخواهیم اسم آنها را هم عرض میکنم که می‌آیند و میگیزند که بچه‌هایشان بدهد و معلوم نیست این پول بیه مصرف میرسد (سباو تربیت - بنده فرمائید آئین مدارس ملی را تهیه و تنظیم بکنند آئین‌نامه‌ای که در دوره گذشته خواستم لطفاً این را خام د کتر پارسای توجه بفرمایند) بنده بشبه وقت‌ها به خام د کتر دولتشاهی تقدیم میکنم .

ولیس - خام د کتر دولتشاهی بفرمائید .

بانودکتر دولتشاهی - جناب آقای رئیس خانبها و آقایان همکاران محترم بنده این روزها کتابی بدستم رسید گرچه امروز اطلاع پیدا کردم که در فرمان هم بفرش میرسد ولی فکر کردم این کتاب به‌ایران نیامده بپروچال چون زبان آلمانی است لازم دیدم راجع به آن چندتفه‌های صحبت کنم و همکاران محترم را در جریان اهمیت و احترامی که در کشورهای خارج نسبت به رهبر بزرگ کشورمان دارم بگذارم این کتابی است که در آنجا چاپ شده‌است بنامست ناچکنداری و از جریان ناچکنداری شروع کرده ولی به نتیجه‌ای رسیده و راجع به اقدامات مهمی که در دوران سلطنت رفراقتار شش‌هفته آری‌ساهر در ایران انجام‌داده و انقلاب بزرگ شاهنشاه و بطور

بیشتر فتاوی که در همین مدت کوتاه بعد از انقلاب از جمله از اهل تشاد که پیشرفتاتی که برای زنان کشور بدست آمده صحبت شد اگر بخوایم راجع بشمار قسمت های کتاب صحبت کنیم طبیعا وقت خیلی زیادی احتیاج دارد که در اختیارش بنده بسخت و راجع با احتیاج آقای رئیس منکر میگویم که بعنوان تقریبیج بین اجازه صحبت دادند ولی حیف آمد که راجع بیک قسمت بخصوص که در این کتاب خواندم و خیلی نعت تأثیر واقع شده صحبت کنم این مسئله را در این چندماه اخیر ما زیاد از دوستان خارج شنیده ایم و دوستان ما می نوشتند و بسا تریک می گفتند که موضوع ناچگونگیهای شهبانوی ایران یک مسئله ایست که از انحلاط پیشرفت زنان نه فقط در ایران بسیار خائن اهمیت است بلکه برای زنان کشورهای مشابه یا کشورهای شرق و کشورهای درحال توسعه و پیشرفت هم خائن اهمیت بسیاری است و این اقدامی که در ایران انجام شده نمونه فرار خواهد گرفت بعنوان یک سرمنطق از انحلاط پیشرفت زن و تپجلی از زمام زن و معاد در این کتاب ضمن اینکه عکس علیا حضرت شهبانوی ایران را در پاریس ناچگونگیهای منکرش کرده (عکس را نشان دادند) می نویسد این عمل انقلابی که در ایران انجام شده و برای اولین بار شهبانوی کشور در ردیف مطایق شاهنشاه کشور ناچگونگیهای خوده یک نمونه بزرگی خواهد بود برای کشورهای شرق و کشورهای اینکه زنان در شرایط مشابه زنان ایران بودند ما همه میدانیم از تاریخ انقلاب ششم یعنی به بعد تحولات بزرگی در این مملکت انجام شده و نه فقط از لحاظ سیاسی بلکه شش ماهه ۵ سال قبل کفای کرد بلکه تنظیم کننده اقتصادی ما با توجه به اینکه مسائل مختلف اجتماعی و اقتصادی بهم بستگی دارد و نمیشود یک قسمت را در جریان انقلاب انداخت و از شئون دیگر عقب بماند شش ماهه دیگر به انقلاب پیشرفت اضافه فرمودند مثلا نمیشود که جنگناکم را ملی کرد ولی از ملی کردن آب صرف نظر کرد نمیشود دهقانان را آزاد کرد ولی از آزاد کردن زنان صرف نظر کرد لازمه پیشرفت های اقتصادی و آموزشی و اصولا پیشرفت در تمام شئون انقلاب این بود که در شئون و

تشریحات اداری هم افزایش بعمل میاید یعنی تمام موازین انقلاب بهم بستگی دارد و هم جدا کردنی نیست و از همه مهمتر اینکه در راه انقلاب دیگر توقف جازز نیست و راه انقلاب دیگر برگشتنی نیست در این روزها حزب ایران نوین مبتکر بلک کار جدیدی شد و همین روزها سمنیار زنان کارفرمندا در حزب بر گزار میکنند البته در این قسمت آنان وقت صحبت نیست و بعد از این برگزاری سمنیار باید صحبت کنیم ولی این یکی از نتایج انقلاب است که لازم بود با چنین سمنیاری این مسائل بررسی شود تا هر گاه تعیضی هالی هنوز در دستگاههای اداری از انحلاط زنان وجود دارد ازین برود شاهنشاه ما در ششم اسفند ماه ۱۳۴۱ در موقع افتتاح کنفرانس اقتصادی فرمودند لکن تکنیکی را که از انحلاط تعیض بین زنان مردان بر دامن اجتماع ما بود مرتفع فرمودند همکاران محترم ما باید کوشش کنند مجلس ما که ابعای پاسداری انقلاب را دارد اگر آشناری هم از آن لکن تنگ سابق باقی است بر طرف منشأ سفاهه لایحه قانون گذرناشته با وجودی که از بسیاری جهات در جهت تنبوه کار مردم تهیه شده است باز هم باید تقصیر بزرگ به مجلس تقدیم شده است و آن بنده سه الزامه ۱۶ میباشد که بازم تعیض را بصورت زنده ای در آنجا منکرش می بینیم.

۲- رئیس - خانم دکتر دولتشاهی وقت! شما فدا شد.
بانودکتر دولتشاهی - وقت بنده تمام شده خیلی متأسفم چون واقعتا تذکر منکسیرشیده بودم ولی چون وقت ما برآمده اعطت آنرا جناب آقای رئیس را میگویم و این مطلبها در فرصت دیگری عرض خواهم کرد.

۳- تصویب صورت جلسه
رئیس - راجع بصورت جلسه دهم گذشته نظری نیست؟ (خانم زاری شد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.
۴ - تقدیم لایحه فکره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت جنگ
رئیس - وارد دستور میشود بیستار کانون زبان می بینیم که این تقسیمات صحیح نیست البته در بسیاری از ممالک

سپهبد کانون زبان (معاون وزارت جنگ) - چون پس از تصویب قانون دادسی و کيفر افرش طبقاتی مانند افسر یاران و ستوان یاران و درجه داران و طرفه بکلر نیروهای مسلح شاهنشاهی اضافه گردیده است و در قانون برای افراد این طبقات تنبیهاتی پیش بینی نشده در عمل دچار اشکالات شده ایم لایحه ای تقدیم میشود که قانون دادسی و کيفر افرش را تصحیح میکند.

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
۵ - ادامه مذاکره در گزارش احوال کانون بوسون آموزش و پرورش راجع به تشکیل وزارت علوم و آموزش عالی
رئیس - سزاده اول لایحه تأسیس وزارت علوم و تعلیمات عالی مطرح است. آقای فدائلی فرمایشی دارید بفرمائید.

فضالی - بنده با کمال توجه به بیانات آقایان نمایندگان محترم در مورد لایحه اکنون مطرح است وقت کردم البته در درجه اول نظر این بود که استفاده کامل از بیانات آقایان بکنم و بالعق مطالب بسیار ارزنده و قابل توجهی در بیانات نمایندگان محترم در مورد لایحه تشکیل وزارت آموزش عالی و علوم بدیده است مقصد دوم من از توجه بیشتر وقت بیشتر این بود که اگر نوبت سخن بماند برسد از تکرار مطالب بپرهیزم و آنچه که از طرف آقایان از مطالب بیان شده تکثیر کنم و پس اگر درباره آن از نمایندگان مهمی سخن گفتن است که به آن مطالب توجه ندارم بلکه بعکس فقط در یک جمله کوتاه عرض میکنم غنابل تذکراتی که در این مورد از طرف نمایندگان محترم داده شده فرا کسیون حزب مردم بان متفداست و عقیده دارد که بان مطالب کاملا با توجه به بودامه آنچه که بیان شده میباید که عرض کنم اول در این بیانات است که در خاطر ماری میفرمایند که این وزارتخانه باین صورت و باین تقسیمات هست و ما آنچه که جستجو میکنیم آن منطبق فوایدناش این نیست؛ بعکس و لایله مخالفی می بینیم که این تقسیمات صحیح نیست البته در بسیاری از ممالک

از چند سال پیش این طرف بر حسب رورت و احتیاج اقدامات یک تقسیماتی کرده اند مسئله آموزش را بطور کلی در یک واحد متمرکز کرده اند. مسئله فرهنگ و مسائل فرهنگی یعنی اخصی اینها همان که در زبانهای اروپایی به کولتور و کلتور میطلق میشود اضافه مسائل تحقیقاتی را در یک جای دیگر البته این يك منطقی همراه و واحد کامل است در همین بنسبیم زیرا آموزش خودش يك واحد کامل است در همین حال قدری توسعه است که ممکن است تهرانی هم دیگر از حال حفظ ذخایر فرهنگ هم چنین نتیجه کارهای تحقیقات علمی و تحقیقات علمی که روی ذخایر فرهنگ است یعنی جمع بشود بررسی شود این دوران از هم تفکیک کرده اند یک توسعه نظریه ای را ایجاد میکنند درست در وسط آموزش یک تپجی گذاشته است اما نه صرف مناسبت بلکه در یک واحد نامشامل. توجه بفرمائید دوم برین ستان برای دوره تحقیقات نیست يك مقدمه ایست برای دانشکده ها چه وقت تحصیلات دوره دوم مخصوصاً دوره دوم دبیرستان مقصد نیست تحصیلات دبیرستانی برای این است که شخص را از آماده کند تا بعد از عالی برسد فی المثل درست مثل یکانی است که انسان را از یک طبقه طبقه بالا میبرد رفتن روی بکلان عبور کردن از روی یک لکن مقصد نیست بلکه وسیله ایست برای آنکه طبقه بالا برسد یعنی طبقه عالی برسیم الا این لایحه ما بوسیله نظام روادارانه کردن انجبار یعنی در دوره دوم دبیرستان اینها را از نگاه میسارید و تحصیلات عالی و اینکه وزارتخانه دیگر و نظیر من چیزی را در یک جای نامتناسب گذارده است اگر واقعا دولت این نظرها داشت و میگفت من میخواهم تحصیلات ابتدائی و تحصیلات حرفه ای را یکجا بگذارم و متوسطه و عالی را یکجا بگذارم دوره دوم متوسطه منطقی برای آن است و این بنده اما در اینجا متوسطه را میبندیم که این وزارتخانه و عالی را میبندیم که در وزارتخانه دیگر بنظر من منطقی و دلیل صحیحی نیست پس نسبت اتفاقا و تکنیکه در این لایحه نتمق بشود معلوم میشود که دولت خودش هم باین امر متوجه بود که این تقسیمات صحیح نیست گفته است که اولاً بیگانه کار بر لایحه تحصیلات را در تمام سطوح بونی کرد کشتان و ابتدائی

و متوسطه بوزارت تعلیمات عالیه میدهیم و در یک ماده ای گفته هر چه بر سر تل بغواهد مطابق میلان با ساین وزارتخانه براد و بودجه ای را بخواهند مطابق میل خودتون بدون مشورت بوزارت آموزش و پرورش بریند باین وزارتخانه یعنی نمایش این است که شما وزارتخانه ای دارید که وزارتخانه دیگر خط مشی آن را تعیین میکنه این دیگر وزارتخانه نیست و یک اداره کل شاست من تصدیق ام چرا خواستند اینطور شتر سواری دولاوردن میکنند کمال سرحات میکنند که ما میخوایم ترتیب دیگری بدهیم و این اولین وزارت آموزش و پرورش نخواهد بود این ترتیبی که عرض کردم بخصوص مسأله ای که نیاز به نظر تکنیکی دقیقی آموزش در دوره دوم دبیرستان و تحصیلات متوسطه را که یک تحصیلات جزائی نیست بلکه تحصیلات مقدمه ایست از نوعی کیفیت یعنی تحصیلات عالی جدا کرد موجب میشود که ما نسبت به این اساسی این لامحه نیست به درستی این تقسیمات فکر کردنی پیدا کنیم و محتاج به این هستیم که توضیحات قانع کننده بشویم حالا در ساد و مطابق صحبت میکنیم بنده در عرضی قبلم یک تشبیهی کردم و گفته که تحصیلات متوسطه دوره دوم دبیرستانی نیست به تحصیلات عالی مشابه دارد بهمان درون و پلنگ با طبقه های عالی تکلیف با کمال ناسف باید عرض کنم که در رویه قبیل ما باین تشبیه رسیده است که ما بر تشریح کرده ایم و پلنگ با ساین، پلنگ های ساختمانم یک کشتی ۵۰ هزار جوان در سال دارد و این محصلین وقتی به بالای پلنگ میرسند در اماقهای فوقانی فقط جباری چند نفر هست و ما بقی سر گردان میسازند (صحیح است) و بقول آقای دکتر عاملی یک سندسر گردانی بدستشان داده ایم که نه میتوانند در دانشگاهها جسابیدا کنند و نه امکان دارد که در باره سقوط کنند و بر گردند باین (صحیح است) این سیاست غلط عیوب بسیاری دارد مملکت ایجاد کرده است که همه خانها و آقایان نمانند کان محترم از عیوب آن واقف هستند غالباً در تطایق قبلاز دستور ما در هر جای دیگر که این باب

تذکره ای فرموده اند یکی از عیوب که این کار فراهم کرده است این است که شامه نیز حساس سوجد جوان را منوجه این نکته کرده است که در سال ۳۰ هزار جوان بی تکلیف که در بالای این پلنگ مسانده اند و راهی بجائی نماند خوست که آنها را جذب کنند و از تکلیف آنها استفاده کرده و دانشکده هائسی تشکیل بدهند البته دانشکده های خوب هم داریم اما این حس در سود جوان دارد پیدا میشود و احساس بنده این است که بزودی این کار شایع خواهد شد یعنی بقول آقایان که تذکره دادند یک خانه را اجازه میکنندو یک مقدار لباس بخیاط میدهند تا بنابین جبهه استادی به اشخاص بشویند نشان خانها را یک دانشکده میسازند مسلماً دولت وظیفه دارد در این کار نظارت کرده و تحت اشخاص بگذارد و رسیدگی میکند بنده میخوایم در این باب صحبت کنم که آیا این لامحه واقماً این مسأله را حل میکند در این لامحه این طور پیش بینی شده است که طرح برنامه پیشنهاد برنامه تحصیلی با این وزارتخانه باشد با اجازه تأسیس های یعنی با این وزارت باشد بنده مقصد هست که اتفاقاً پیشنه های نامعوظ طرح نامه را باید پلنگ وزارتخانه بماند اما تصویب را آنوزارتخانه بکنند نظارت دقیق بر برنامه رآن وزارتخانه بکنند نه پیشنهاد را چرا اگر بنا شد باشد بر نامه های مدارس عالی را بدهید به یک دستگاه آقای رعدنا به اضافه چند نفری که انتخاب میکنند این برنامه دانشگاهی نخواهد بود این کلیشه ای است که میخوایم آنها را در دانشگاهها باین قالب معینی در بیاوریم این صحیح نیست تنظیم طرح برنامه پیشنهاد برنامه نظرف استادان دانشکده باید باشد تا ستم های آن دانشکده معفوظ بماند شما بعکس بایستی یک مسالکهای داشته باشید غیر اتمنل میگویند اگر برنامه ما مطابق برنامه دانشگاه مستقل تهران بود باین نامه ای مطابق برنامه میگردانید دانشگاهها را معروف جهان بود که ما رسیدگی کردیم صلاحیت آن را قبول کردیم میشود قبول کنیم یا مثلا خط مشی های کلی را مین کنند که روی آن خط مشیها برود اما اگر چهار تا مقرر محدود و تا مقرر محدود

برای تمام دانشکده های فنی و آبنده بخواهید برنامه بنویسید نه میتوانید و نه آن برنامه، برنامه صحیح خواهد بود در واقع شما میخوایید با این ترتیب علم و دانش تحصیلت علیغیر از قالبهای معدودی بریزید و این مسأله جلب میکنم که متأسفانه در مملکت ما و در قالب مساگ دیدا اینطور است و قریبکه معنونات نوی بازار داد و ستد میافند همه چیز باده مان میروند وجدان باده مان میروند حرف باده مان میروند دین باده مان میروند و معنونات باده مان میروند و فقط بفرموده هستند خیلی باید توجه نفرمائید که مسأله آموزش عالی مملکت بکار بازار داده ستد در پول در آوردن بقصد شما ملاحظه فرمائید در دوره دبستان و دبیرستان هم معادسی مثل است بپنجا خوب است در بعضیها اشتداد داریم اما یک باره باز درست و وزارت آموزش و پرورش شش فریاد در موقع امتحانات نهائی دبستان و دبیرستان است یعنی سراسر مملکت را باین سیستم امتحان میکنند چون این فریاد درست و وزارت آموزش و پرورش است با گزر همه دبیرستانها و دبستانهای ملی میچور هستند که آن برنامه را اجرا میکنند محدود تحصیلات چه ای خودشان را اما چند برسانند زیرا از آن فریاد نه نخواستند شد اما شما این فریاد را در تحصیلات عالی نبردید دانشکده را درست میکنند استادهای فقط لباس پوخی را آنجا میآوردید چه پارسل از عمر سرگرمایه جوانان را ه سال بایشتر صرف میکنند دیلم بنست آنها میدیدم اما اینها که بیرون بند یاد دکترش و دکتر نیست مهندس مهندس نیست (مهندس ارفع - لیسانسهای هم لیسانسه نیست!) بله، لیسانسهای هم لیسانسه نیست این یک مشکلی است و این مشکل باید توجه شود و بهمنی جرات است که بنده توصیه میکنم روی نظارت دقیق و حراست با مسئولیت دولت در اجراء برنامه این دانشکده ها اول برنامه را رسیدگی کنید و تصویب کنید تکرار میکنم لازم نیست شما طرح بدهید بلکه آنها باید طرح بدهند اما شما رسیدگی کنید تصویب کنید و مهمتر

از آن مراقبت کنید که در قبال اجرا برید در سرجوانان مملکت نماند (صحیح است) میبینم که در این لامحه که در واقع اختیارات شورا یا عالی تر کتی قید میشود شورا یا عالی تر قید نمیدانند این طرف هم هر طرح برنامه را با خودشان گرفتند بعد متقدمتیم که بهر صورت این وزارت باید مکتف بر تکلیف شوراها یا با اندازه های معین وضع میشی باشد و الا کار تحصیلات عالی را جزو بی در آوردن که در واقع ه ه فکر در آن تاثیر داشته باشد بنظر من صحیح نیست درباره اعزام محصل که من اصلاً تصدیق ام چرا میگویند اعزام محصل بنده و قریبکه نگاه میکنم بلفظ «اعزام» فکر میکنم دولت یک عده ای را مأومر میکند و اعزام میکند این تحصیل اما در عمل اشتناکیکه باره اول خودشان و با پول خودشان میروند تحصیل میکنند بنده اینک دولت فرستاده باشد باز هم آنها را نیز بعنوان «اعزام محصل» میگوئیم ولی بهر حال لشی است ولو بنفهوم نادرست و بویهمتره بدون توجه به این مفهوم به آن معنی که توجه داشته اند (روحانی - چون در اول عده ای را دولت میفرستاده گفته اند اعزام محصل) بله، اول اینطور بوده است دوباره تکرار میکنم منظورم دانشجو یانی هستند که مقیم خارج بوده و مشغول تحصیل در خارج از مملکت هستند (قاضی زاده - بگماری انچه در خارج خودشان برود و چند وقت فرستاده بگماری خوب، بحث نفوی نداریم اگر بخواهید بعداً در حضورتان بحث میکنم در این مورد یک توجه کاملی باید بشود مسأله این است که خط مشی بوسیله وزارتی که کار آموزش را بدست دارد معین بشود هیچ تردید نیست باید این خط مشی حتماً در اینجا معلوم شود اما چقدر محصل درجه رفته های لازم داریم و درجه مملکت بهتر است که این محصلین را از مملکت بدهند و بخواهر آنها با چند متعالی آشنا بشوند و حظوری کردند این مسأله ای است که باید در داخل مملکت ماریسدگی بشود بسیار هم صحیح است بنده صحبت راجع به اداره اینها است اداره اینها در خارج روی آن یک تجربه های واقماً تلخی داریم در ۶۵ ماه اخیر دیدم که وزارت خارجه این

کار را بدست گرفته است و دروی این کار مراقبت های خاص کرده است و احساس شده است که در وهمه رفته نوبتی داشته است بهر صورت نظر من متعلق این کار میباشد که در خارج مملکت هر دستگاه مملکت جدا گانه پاک و زک و یک ثانوی نداشته باشد ما از قدرت سفارتخانه ها برای رفع اشکال مصیبت برای پیشرفت کار محصلین و برای آادامه محصلین در آنجا باید استفاده کنیم قدرتهایمان را بشکافیم البته البته شاید درست باشد که ما مؤومین و روزبه فرهنگی که آشنائی داشته باشند در خارج برای راهنمایی محصلین باشند اما در کار سفارت و با استفاده از قدرت سفارت من متفقد هستم که این کار چه از انظر سیاسی و چه از انظر خرد ادره محصلین و چه از انظر اعمال و روشون مملکت که دستگاههایی که در خارج دار کار میال باشد و هر کدامشان یک نفعه علیحده نتوانند بسیار لازم است و بخصوص دزیری که مسئول این کار است چون سابقه خدمت در وزارت امور خارجه است فکر میکنم بهتر باشد برای بنده ذالقی باشد که این نظری که عرض میکنم بههواب نزدیک است، در باره تحقیقات و تبسیسات علمی و فرهنگی بنده یک دامی ایجاب میدم که زافما تمجب کردم و دم رحمت کردم. و ما وزارت تحقیقات را بمظافر تشویق و براه انداختن تحقیقات علمی میبواهمیم. این وزارت جلوگیری از تحقیقات نمیخواهد، این مادمی که الان انبیا هاست که البته در کمیسیون به آن رسیدگی و آنرا مورد توجه و اصلاح قرار خواهند داد به این صورت است و این خیلی عجیب است و من نمیدانم چطور این مواد نوشته میشود و یا به مجلس فراموش نکنید که این وزارتخانه هنوز تشکیل نشده و مافقا بطرف را دارم و آنجا دنبال آقای رهنما هست این وزارتخانه که تشکیل شده تحقیقات نخواهد شد. بنده میبایم کمزور در سایر مملکت در دست های مختلف، تحقیقات علمی جریان دارد، مؤسسه وازی مشغول است و در مورد مبرکها و سایر قسمت های سرم سازی مشغول تحقیقات است و اصلا پاک با تحقیقاتی دارد دانشگاه مشغول تحقیقات است، وزارت کشاورزی در تمام

اول پرسس) بهرحال وقتی که این لایحه بگذرد از نظر قوانین مالی ممکن است رسیدگی بفرمایند تا وقتی که شما کلمه تجویز ادامه را گذاشتید او نمی تواند ادامه دهد چون این ادامه تجویز میبواهد مگر اینکه جناب آقای رهنما یک دستور العملی صادر کنند که من چشم بسته تجویز میکنم تا بعد رسیدگی کنم چرا باید یک لایحه ای را بنویسند که نتیجه اش این باشد که چشم بسته یک کاری را تجویز میکنند من همین برومند. آقا ای بنشرا (تا آخر بخوانید) هر بند تعریفش را با خودش دارد (این چشم بسته تجویز میکنم تا بعد رسیدگی) وقتی شما مؤسسه ای دلتی را می آید تعریف میکنید، الان وزارت کشاورزی که دارد دیال سوم میگردد این تحقیقی و علمی است آنکه دارد دیال سوم میگردد، آنکه دیال سرمایه تازه میگردد، خرج میکند برای یک کار تازه یکی از کمکاران عزیز آقای دکتر پرنوا علم در جلسه قبل فرمودند ...

فصلی - آقای فضائی وقت جناب عالی تمام شد.

فصلی - اگر دوسه دقیقه وقت بدهید عرض بنده تمام میشود.

رئیس - بفرمائید.
فضائی - خیلی متشکرم. بآه ایشان میفرمودند که نیم درصد از درآمد ما صرف هزینه اینکار میشود و البته اظهار خوشوقتی هم کردند چون در ممالک دیگر هزینه این کارها فقط یک درصد است و بنده یک نکته ای را عرض میکنم و رفع زحمت میکنم (احسن) خیلی متشکرم از حوصله شما همه آقایان. توجه بفرمائید ما داریم رایج به پاک مسئله بسیار مهم مملکتی بحث میکنیم من حتی متفقد هستم که یک دولت راجع به این کار بدین مشورت با استادان و علمای مملکت حق ندارد تصمیم بگیرد زیرا این کار مربوط است به نسل آینده مملکت (احسن) -
سجیح است کار کوچکی نیست امروز که دولت در کارهای مختلف بسیار تشکیل میدهد و من اتفاقاً خیلی هم متفقدم باین کار و تصمیم میگیرم دولت را، بنظر بنده در این کار که مربوط است به علمای مملکت و مربوط

است بدانش مملکت حد انقدر نظر من کمیسیون آموزش و پرورش جا دارد که کمیسیونهای این استادان مملکت و عالیجنابانک سوابق مؤثر و مطالعات عالی در کار مملکت مشاهده دارند که یکی از جهت های بسیار ارزنده و تا بنای کفایت بر ما زیاست میکنند (صحیح است) تشکیل دهند و از وجود آنها استفاده بکنند و این مسائل را خوب پرسس بکنند، چرا برای اینکه روی این کار هیچ جبهه ای نیست، دانشگاهها دارند کارشان را میکنند، وزارت آموزش و پرورش هم دارد کار خوشی را انجام میدهد و هیچ عانی ندارد که شما در این کار عجله کنید و بهتر این هم که موبه به این کار رسیدگی کنید و بساطت را بفرمائید این آقای دکتر رهنما که به این سمت منصوب شده اند، البته بنده تصدیق میکنم ایشان دارای تحصیلات دانشگاهی هستند (حی) دکتر هستند) اهم است دکتر و لایسایه وقتی میگوئیم تحصیلات دانشگاهی دارند، بنده خوب میتوانم بگویم که به ایشان فقط به تحصیلات دانشگاهی هم قناعت نکرده اند و اهل مطالعه هستند و پیوندهای هم با مطالعه و کتاب قطع نشده است (صحیح است) من که عرض میکنم خوب میتوانم باور کنم در حالی که با شخص ایشان حتی سلام و علیکم هم ندارم بلکه خانواده ایشان را می شناسم و ما ما از درها آنها، بخاواده ایشان احترام میکنیم. بوبه اینها افتخار میکنم اینها نوبه مرحوم شیخ زین العابدین ملازنگرانی هستند که از فقهای مشهور و مراجع تقلید در یکصد سال پیش بودند چراغ دانش از خانواده ایشان خاموش نشده و در میان خانواده ایشان افراد مختلف در رشته های مختلف در قوه و طب و نویسندگی و عرفان و حتی مسائل فقهی هستند که همیشه دنبال مطالعه در یک رشته ای هستند و عشق به این کار را دارند، و من نه فقط این کار را باور میکنم بلکه یک نصب خاص هم نسبت بخاواده اینها دارم و یا اینهمه بصراحت میگویم چون بمملکت خودم بیشتر علاقه دارم (احسن) عرض میکنم یک آقای رهنما بهتر است برای اینکه این کار مهم را انجام بدهند کافی نیست

دکتر الموی به بهانه‌ای که انجمن نهمیدند (آقای زهنما سواغیان در وزارت امور خارجه سابقاً) اسطخ استادان مملکت آشنائی کامل ندارند و با مطلع دانشکده های داخل مملکت آشنائی کافی ندارند. آقای زهنما در خارجه هم که بوده چون بانک مأمور سیاسی بودند مطالعه زیاد روی دانشگاههای مختلف جهان نداشتند و به این ترتیب بانکها به همین مأمور بانکها به این اساسی در کامیابخواهیم شروع بکنیم البته به عرض خود اضافه کنیم که ما یک نفر آبی نام تمام شرایط شاید بجز مت توانیم پیدا کنیم در چنین کاری حتماً باید نظر استادان صاحب قیدیه و صاحب نظرا جلب کرد ، و آنها را جمع کرد ، یکماه و دو ماه طول میکشد ، هیچ علمهای هم در این کار نیست و چون کار مهمی است . شما وقتی با یک نفر آدم عادی صحبت میکنید خیلی آسان صحبت میکنید اما وقتی با یک دانشمند صحبت میکنید دست و پایشان را باید جمع کنید ما مار هم تصمیم میگیریم در باره کار و سرنوشت دانشمندان مملکت بمن تقیلف میکنیم چه جور درس بدهند و چه جور دانشگاهها را اداره کنند ، این کار بدون مشورت با آنها بنظر من صحیح نیست و مخصوصاً از رئیس محترم کمیسیون آموزش و پرورش فرد آنها بنظر من فرآ کسیون حزب مردم بلکه بعنوان یک فرد ایرانی تقاضا میکنم که در ابتکار کمال وقترا بکنند نظرات مختلف را جمع بکنند و بدون تعصب حال که فراراست باشد تکلیفاتی داده بشود که لا حساب شده و کاملاً تأمین کننده احتیاجات معنوی و علمی امروز و فردای مملکت باشد (احسن).

رئیس - آقای دکتر صدر فرماید.

دکتر صدر - ما نمیدانم کتحران خاندان آقایان شان این لایحه مهمو ایجاد میکند که در اطراف آن بحث و گفتگو بشود و اگر در این لایحه عیبی ببشیم بیغوردم باز کرد در تاقی که بتوسط هیئت مجلس شورای ملی میرسد از هر نظر منقح و پیراسته از هر عیب و نقیص باشد ، اگر چه دوست عزیز من در جلسه گذشته به هنگام بحث کلیات این لایحه نظر تمام حزب و فریوفا کیسیون پارلمانی حزب

را به تفصیل درباره آموزش و بخصوص آموزش ملی بیان داشتند و من لازم دانستم که درباره یکی از اساسی ترین و حساسترین و مهم ترین و ضعیفهای که مهیده وزارت آموزش عالی گذاشته شده است سخنی اگر چه کوتاه با دوستان و همکاران خود در میان بگذارم و طریقی که به آن اشاره کردم آن نظارتی است که وزارت آموزش در مراحل اجراء محصل و سز کنت دانشگاهیو این در نظرگاه مراحل اعمال میکند و امید ما این است حال که برای نخستین بار یک چنین وظیفه ای را در یکجا متمرکز کرده اند و باینک مغز واحد و دست واحد میخواهند اجرا کنند این کار را به بهترین وجه انجام بدهند در باره دانشگاه و بخصوص دانشجویان ایرانی خارجه از کشور سخن بسیار است و جناب آقای زهنما اگر توجه فرمایند چه این جور مربوط بجهتنامه ای است شما امروز در واقع در یکی از حساس ترین مراحل زندگی خودتان هستید و میخواهید سرپرستی وزارتخانه ای را بر عهده بگیرید که در واقع میتوان گفت اگر خوب عمل کنند میراث فرهنگی نژاد ایرانی را میتوانند در نسل امروز متحول کنند . من امیدوارم در جنابمالی بیخشان من ازاد و جان کوش بدهید گفتن مسأله دانشگاهی یکی از مهم ترین مسائل است که امروز کربان ملت ما را گرفته شما میدانید در حدود ۳۰ هزار دانشجوی ایرانی در خارجه از ایران هست که البته این رقمی که عرض شد شاید بقلیط داشته باشد ولی حدودی در حدود سه هزار نفر است و باز اگر آتری از دانشجویانیکه در کشور های خارجی تحصیل میکنند خدمتتان عرض کنم هم بزرگ بود و جان شمارا فرامیگیرد و آما این است که سه سال پیش آماری از دانشجویان ایرانی انگلیس داشتیم که از هزار برابر این مقیم انگلیس که بخاطر تحصیل با آنها رفته بودند فقط ۲۷۰ نفر دانشجویی بود که نواشته بودند بدانشگاهها یا تاجهای است و بدانشگاهها برود پیدا کنند و این واقفای و مشتک است که از ۷۰۰۰ دانشجویی و نقیص باشد ، اکثر که در تلاش این بودند که دانشجو بشوند فقط ۲۷۰ نفر بدانشگاه برآید کرده اند البته نه دانشجوییکه بخارجه

میرود و نه خانواده دانشجو هیچکدام با مشکلاتیکه در دانشگاههای خارجه در مقابل آنهاست توجه ندارند و دولتم هیچگونه کنترل و نظارتی در این باره ندارد این رقم در کشورهای امریکا ، آلمان ، فرانسه و سوئیس و ایتالیا کم و بیش همین اندازه است در واقع در صد دانشگاهیو این که در اروپا و امریکا در دانشگاهها مشغول تحصیل هستند بسیار کمو بجز این حال بنیید این همه آدی که از ایران رهیار دانشگاههای خارجه میشوند امید می که در دانشگاهها تحصیل کنند اولاً چه زمینهای از مابه علمی و معنوی و از خصوصیات فرهنگی کشور خودشان برخوردارند مسا مداینیم که اصلاً در ایران با هم پرورش داش آموزان و نسل جوان بهیچوجه ترتیب اثری داده نمیشود . یعنی در واقع نسل جوان دانش آموز ایرانی از پرورش علمی برخوردار نیست همین خود را درست نمیشناسد اقتضای تاریخ درخشان خودی را نمیداند میراث فرهنگی و میراث تمدنی نژاد ایرانی را نمیداند . همین دلیل وقتی رهیار خارجه میشود نهی زهر کوفه آموزش و پرورش ملی است وقتی بکشورهای خارجه میرود بکشورهاییکه در آنجاود هر کرامت برای جوانان معصوم دماهمی کسرت در اند و عناصر شد ایرانی و غیر ایرانی هر لحظه در کینگاه نشسته اند که آنها را با خود بینند از در نعمتین برخوردارند و یک همان نقش را در میگیرند که عناصر شد ایرانی و غیر ایرانی با آنها میزند ما اینبنیم که نسل جوان ما دانش آموز ماتمام خصوصیات هنریشکان خارجی را میداند ولی از بزرگان ایران از شاهنشاهان ایران از افسانههای رنگ و رنگ و دانشین ایرانی باز پرورندها باز بزرگیهای نژاد خودش میفرماید و بعد نسل ای این چنین بیگانه و کینه ای ایجاد و فرهنگ نژاد ایرانی رهیار بکشورهای غول آسای منشی میشود . که متأسفانه بسیاری از این کشورهای غول آسای منشی است به مین ما نظرات استعماری دارند (صحیح است) البته تنها از یک نقطه نظر تفاوت نکنیم در اروپا کانونهای گرم ایران برشی

کانونهای گرم که شراره های ایران برشی از آنها زبانه میکشد بسیار است و یکی از افتخارات بزرگ رستخیز پانزدهم اینست و خود همین کانون های ایران برشی است که چند کشورهای اروپا و چه در کشورهای امریکائی و دانشجویان توما و آگاه پسان ایرانیست شب و روز مدام در تلاش و کوشش هستند و همیشه با عناصر فریبکار و عناصر غیر ایرانی و افکار و اندیشه های ضد ایرانی در میزنند هستند یکی از مهمترین مسائلی کهوزارت جدید آموزش عالی باید در مد نظر بگیرد این مسأله است که ست و جهت هدف خودی و کوشش خویش را مطلق باین نکته نماید که هر چه بیشتر دانشگاههای ایران گسترش پیدا کند تا از اعزام دیلمه های که در واقع پشت در دانشگاه مانده اند بخارجه جلوگیری شود اگر میبایست و احتیاج هم هست ما منضمینی داشته باشیم که حتماً در دانشگاه خارجه تحصیل کرده باشند باید در رشته های تخصصی بالا باشند حتی در رده های تخصصی بالا بشود افرادی بخارجه اعزام کرد افرادی که بخارجه اعزام میشوند باید احتیاجات ده سال آینده را بر سرسی کنیم و به پیشین از این نیازمندی چهما از دانشگاههای ایران میتوانیم در این نیازمندی را بکنند و دانشگاههای خارجه تاج انداز میتوانند بسا کمک کنند و ما وقتی این عده را بخارجه فرستادیم در رده های آموزش عالی منضم باشند باید رده های شغلی آنها را همین کرده باشیم و هنگام باز گشت بایران در حاتی که معین شده است برگردند و در واقع از فرار مغزها باین ترتیب جلوگیری کرده ایم (صحیح است) چون وزارت آموزش عالی در نخستین مراحل تشکیل ست و پس از تصویب این وزارتخانه در واقع تجربه کافی را درباره امور دانشجویان خارجه از کشور ندارد این است که ما اینبنیم که در این مقصود ما را تقصیر مقام ریاست کردیم که وزارت آموزش عالی بتواند از منضمین فارغ کارندان های بعضی از سازمانها ، بلکه در واقع برای دانشجویان ایرانی کار کردارند کمی تخصص پیدا کرده اند استفاده بکنند یکی از این سازمانها وزارت امور خارجه است که در کار دانشجویی مندهاست مطالعه میکند و بعضی از

کنیم که در متفرقی ترین ممالک دنیا فقط شاید کمتر از پانزده درصد دیپلومه‌های آنها بدانشگاه راه پیدا میکنند (صحيح است) پس چگونه ممکن است ما انتظار داشته باشیم که تعدادی دانشگاه ایجاد کنیم که تمام دیپلومه‌ها در مملکت ما را بپوشانند و خوشتر باشد باغی را پس که بعداً عرض میکنم این مطالب روشن‌تر میشود و وزارت علوم البته دارای وظایفی است که این وظایف این وزارتخانه را بسوی هدفهای مشخصی رهبری خواهد کرد بنده این هدف‌ها را خلاصه میکنم و از لحاظ اینکه واقعاً هدف این وزارتخانه نقش بسیار مؤثری در آینده و تمدن این مملکت بازی خواهد کرد بطور مختصر در اینجا بحث میکنم دوهمتره بود و هدف نهایی برای تشکیل این وزارتخانه از طرف دولت یکی ایجاد تحول و ترقی و پیشرفت در تمدن جامعه است و دیگری برقراری یک تعادل علمی و جلوگیری از ورشکستگی علمی در کشور است اگر ناظری به ممالک متفرقی بینگینم و تجزیه و تحلیل کنیم ملاحظه میشود که این ممالک دارای وسیع ترین و مجهزترین و کاملترین تأسیسات علمی و دانشگاهی هستند و همیشه در یک تحول قرار دارند که این وضع را باسرعت عمیر پیشرفت بهرمنافع گرافی خرج میکنند و حتی بعضی از این ممالک بخریدن مفردهای متفکر و متخصصین مبادرت میکنند برای چه برای اینکه پیشرفت و تمدن مملکت به پیشرفت و تمدن دانشگاههای آن مملکت بستگی دارد دانشگاهها در مرحله اول پیشرفت میکنند ولیه اول را تمییم میکنند و پیشتر است جامعه مملودم و قدم دوم بر این مدار قرار می‌آید اینکه دانشگاه‌ها متخصصین دانشمندانی تحول جامعه میدهند که این در مملکت بشکل شبکه‌ای رخنه میکنند و چرخ‌های ایها مملکت را مدیریت میکنند بهر اندازه این قدرت بیشتر باشد مملودم تمدن سریع‌تر به سطح بالایی سوق پیدا میکند البته مسلم است با ایجاد وزارت علوم هدف اصلی تقریباً همین است که این وزارتخانه بتواند با تشکیل دانشگاههای مابوای تربیت دانش و مدن که در سراسر مملکت يك شبکه

زمنه‌ها اقامتی بعمل آورده است البته پایه‌های این کار در زمان آقای زاهدی در انگلیس شروع شد و ایشان هم بصورت يك دائره و بساطقه حسن ایران پرستی خود دست در کار سامان دادن به کارهای دانشجویان ایرانی مقیم انگلیس شد البته عواملی که با ایشان کار کرد در شرایط فعلی عواملی هستند که باز از نوعی تنصص و از نوعی کار آمدی سرخوردار هستند. اگر وزارت آموزش عالی سعی بکند بسا همکاری وزارت خارجه و وزارت کار که آهم در زمینه کار دانشجویی نوعی تنصص و مهارت پیدا کرده است همکاری بکند بنظر من در شرایط فعلی نتواند کمک‌های بزرگی به وزارت آموزش عالی باشد البته این پیشنهادر اقدمت مقام ریاست کرده‌ام اما مسائل بسیاری هست راجع به دانشجویان ایران مقیم خسار که من بهتر آن دیدم که همه آن سالارها در کلیات آخر در شور دوم لایحه وزارت آموزش عالی بنظر دوستان و همکاران محترم برسانم که واجد اهمیت بسیار هست و سیاست و وزارت آموزش عالی باید نسبت با آن نهایت دقت را معطوف بدارد و دولت نیز در این باب با نظر عالی و يك اثر ارض کننده در سطح بالا هر چه زودتر مشکلی را که گریبان ملت ایران را عنوان مشکل دانشجو گرفته است حل کند باید نه ایران (احسن).

ولیس - آقای دکتر میر علاء فرمایید.

دکتر میر علاء - در جلسه گذشته همکاران ارجمند باندر نظر کار برهه و وظایف این وزارتخانه جدیداً تأسیس فرمایشاتی فرمودند و تکرار این مطالب لزومی ندارد ولی هر چه تمام آقایان همکاران با ایجاد این وزارتخانه هم‌همتنگه هستند و باید فرمودند فقط جناب آقای فضائی نکاتی فرمودند که البته بسیار با آنها باجناب آقای رهنا خواهد بود ولی نکته‌ای که بنده متذکر میشوم ایمن است که فرمودند دولت درست قیچی را در جیب سایش گذاشته (صدای از میانندگان گشتند نکذاشته فرمودند که متوسطه الازغالی جدا کردند که نباید در این وضعیت عالی را از متوسطه جدا کرد در این مورد بنده باید عرض

علمی در دانشگاهها ایجاد شود و بخصوص این شبکه علمی حتماً باید با بزرگترین دانشگاههای دنیا مرتبط شود از لحاظ ناول استاد و دانشیار و دانشجو بام همکاری کنند و بخصوص در قسمتهای تجسیسی و تفصیسی ما حتماً احتیاج میریم به کمک مراکز دیگر و باید دارم و نباید مفرور باشیم که ما بتوانیم تنها بخود بخود در تجسیسی و تفصیسی پیشرفت سریع بکنیم (احسن) این ترتیب البته نباید امتحان شود و حتماً هم خواهد شد و اثر عیبی در پیشرفت مملکت ما خواهد داشت ولی هدف دوم که نهاد

علمی در کشور و جلوگیری از ورشکستگی علمی است در این مورد بنده باید عرض بکنم که ما تعدادی دانشگاه داریم که در این دانشگاهها عدهای تربیت میشوند و امروز عده زیادی از دانشجویان ما در دانشگاههای خارج تحت تربیت و تعلیم هستند البته وظیفه بزرگی است که وزارت علوم ممانع در بر برنامه چهارم هم‌پان اشاره شده و لابد خواهد آمد احتیاجات مملکتی را بطور دقیق برای سال با دهسال آینده معین بکند که ما چه نوع متخصص و درجه قطعی و درجه مزابی احتیاج داریم و برای اینها کار وجود دارد و این تمام با مخرج و مدرک دانشگاههای ما قرار بگیرد دانشگاهها نباید بفرار خود احتیاجات مملکت دانشجو بگیرند و تربیت بکنند و به جامعه تحویل بدهند اگر چنانچه ما بیش از حد دانشگاه داشته باشیم و بیش از حد متخصص و مهندس و دکتر بیرون بدهیم و در مقابل این افراد کار وجود نداشته باشد مملکت از وجود آنها نتواند استفاده کند و اول وقت ورشکستگی علمی پیش می‌آید یعنی معلم و دانشیاران برود و دانشجویان ما در دانشگاهها دلگرمی برای تحصیل ندارند برای اینکه تأمین آبی ندارند و البته اینها مسائل اصلی است که ما امیدواریم با جد و جهدی که وزارت علوم با همکاری دانشگاههای مملکت چنانچه در برنامه آنها هم منظور شده باین نتایج برسد ولی مسئله دیگر و دانشگاهی که مملکتی است که در مملکت ما باین شکل تغییر شده فقط در مدارس متوسطه خواهد که دانشگاهها را باید مویا

کنند در حالیکه این فلسفه صحیح نیست مدارس متوسطه علمی تربیت عمومی ساخته شدند و از این آنها البته تعدادی به دانشگاهها راه می‌یابند تعدادی هم مدارس حرفه‌ای می‌روند تعدادی به شغل‌هایی که هشتاد درصد مشاغل مملکت را تشکیل میدهد باید با آنها به پیوند داشته بنده واقعاً تأکید میکنم که عدل‌ان و وزارتخانه در آینده با اندامهای در مملکت ما مؤثر خواهد بود که شاید تاریخ دربارت آن تفاوت بکنند از اینکه به عرایض بنده توجه فرموده بپاسگراهم (احسن، احسن).

ولیس - آقای دکتر رهنا فرمایید.

دکتر رهنا - (وزیر مشاور) - با اجازه از مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی وظیفه خود میدانم که توضیحاتی را در پاسخ سؤالاتی که نمایندگان محترم مجلس از اینجانب کردند عرض برسانم.

ابتدا باید از توجه خاصی که نمایندگان محترم نسبت به لایحه پیشنهادی دولت ا. را ز داشته‌اند صمیمانه سپاسگزاری کنم. باید خود این امر که یکی از مؤثرترین نظرها را در دفاع از لایحه نماینده‌اش شنیده‌اند را دست هم‌خورد با عنوان نخستین مخالف ثبت کرده بود بخوبی مؤید این حقیقت بوده که همه با فکر تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی موافقت و آنرا کامیابیت دز راه بشمر رسانیدن اصول انقلاب ایران میدانند و این استقبال بشیافته موافق و مخالف از افکار اساسی که لایحه متمسک شد است بیشک ما به دلگرمی و تشویق مسئولان اجرای این قانون خواهد بود.

از این رو با توجه به این نکات و با لایحه با توضیحات روشنی که از طرف دوست داشتند آقای دکتر پرواظم دادند دیگر بخود اجازه نمیدهم که درباره فلسفه ایجاد وزارت علوم وقت بیشتر مجلس را بگیرم. اینکه بر همه روشن است که با سنگینی روز افزون بار وزارت آموزش و پرورش و دبیران آن کتشرش بسیار فرهنگ و مؤسسات آموزشی کشور نیز تأسیس می‌آید و توسعه برنامه‌ی بسیار وسیع‌تری برای وزارت آموزش و پرورش دیگر بسیار مشکل شده بود که بتواند مسئولیتهای خطیری را که بر دوشش قرار گرفته بود بشوئالی انجام دهد. از نظر دیگر

گسترش خاص تعلیمات عالی در کشور و در سطحی موازی لزوم تلفیق آموزش عالی با فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی انجام می‌گیرد که نوبتی خاص و جدا گانه به این مسائل بشود از اینرو طرح وزاری نوربخشده نشا دولت نتواند وظایف خود را در این زمینهها به‌طور اجماع همدارز همان‌راحرکت سریع اجتماع ایران راه به پیش در شرایط مطلوب و مساعدتر میسر سازد.

برحه روشن است که در جهان معاصر ما توسعه از دو عامل اصلی رشد تغییر تشکیل میشود. فراهم ساختن وسایل رشد، کار اقتصاد دانان است و تولید کنندگان صنایع و فرود. ولی رسیدن به هدفهای توسعه به‌منوان فراگردی متحرک و زنده تنها در صورتی امکان پذیر است که عامل تغییر با عامل رشد نتوانم و پیوند گردد. و عامل تغییر یعنی علم و تکنولوژی، یعنی نیروهای نوساز، و علم یعنی اجتماع آخرین کشفیات علم فزون‌یوکارانداختن آنها در دامینش برودن مردم‌های دانش و آزادی، غرض از ایجاد داراییه که منحصراً بکار علم و تحقیقات علمی و تعلیمات عالی و برارازد در درجه اول آنست که وسایل لازم و ارباری بیوند ساختن دانش علمی تغییر به‌عامل اقتصادی واجتماعی رشد بر اساسی تازه و متشکل فراهم آورد.

آقای دکتر عاملی که لااقل بیایه سایر مدافعین این لایحه به این اصولی معتقدند ضمن دفاع بر حرارتیکه از نظرات خود کرده ایراداتی جدی - و در بسیاری از موارد جدی - به سیستم آموزشی ما وارد آوردند. ولی بر آنها که اولیامیات جهان‌دارند توسعه آنا شتند بتغییر روش است که نوافق و کمبودهای اساسی که ایشان اشاره فرمودند غالباً خودتوسیه مستقیم بیشرقه‌های تند و توسعه سریع است. در هر کشور آسیایی و آفریقائیکه در شرایط خاص عقب‌افتادگی خود را در مسیر دشوار وین لایطم ترقی قرار میدهند و براتلیک نامی از چهر تاریخ است خواسته باشد که مراحل رشد توسعه را بسرعت طی کند، یا هر گسترشی که در زمینه‌های فرهنگی واجتماعی و آموزشی دیدار می‌کند تضادهای موجود نیز بهمان میزان وشاید بیشتر توسعه و گسترش میباید. این قبیل تضادها

هزار دانشجو در حال تحصیل بودند بیش از دو میلیون و صد هزار نوآموز و ۷۸۰۰ هزار دانش آموز در مؤسسات ابتدائی متوسطه سازمانده میشوند. این سرعت بیسابقه در گسترش فعالیتهای فرهنگی کشور بناچار مسائلی دشوار و پرفراز وجود می‌آورد که آقای دکتر عاملی بحق بر آن انگشت گذاشتند. ولی جای آنست که در این امر واقعیت اصلی که اضافی بیشتر این گرفتاریها را از آن واقعیت اصلی که واقعیت دیگر کویایه‌های عظیم‌ترین قرن گذشته و بیشتر قتهای اخیر ناپذیر اجتماع ماست جدا می‌ساختند و هر مرد را ادا می‌کردند.

نابنده محترم آقای دکتر عاملی شدن دفاع از تر دولت‌ها و بر این نکته ملح‌خرج برین نامه های کوی آموزش در کلبه سطوح نباید در یک نقطه متمرکز گردد و در آن سطوح مختلفه باینکده هم آهنگ‌ک گردد به این نکته اعتراض کردند که چرا نباید چهل هزار نفر در دینت در دانشگاهها متوقف شوند و این درمان را تجویز نمودند که کویا باید با یک نقطه آن اندازه از دانش آموزان در سطح پایین برسانیم که دانشگاهها بدان احتیاج دارند تا با قول ایشان سنده سرگردانی و بولاتکلیف بدست آنها نسیریم. اکثر مسوود آقای دکتر عاملی آن باشد که ما باید عبور از مراحل و کلاهای مختلف دبیرستانها را از آنجا مشکل سازیم که جز آن تعداد از دانشجوایک دانشگاه بدان احتیاج دارد دیگران تا قبل از اتمام برین ستان در یکی از مراحل راه متوقف نشوند. ایا تصور نمی‌فرمایند که سیستم سندس کردن راه مراحل کویا ناکون تحصیل و نواوم یا بکنوع لایتمی خیلی دودتر باینکدان خواهی داد؟ اگر حقیقتاً غرض ایشان چنین است همانطوریکه آقای دکتر میرعله چند لطفه پیش فرمودند باید عرض کنم که چنین فکری از هر حیث در جهت مخالف نتوانم ادا نموده آموزش جهان است. درسیات آموزشی کشور های مرفقی جهان بیش از پیش در این نتیجه رسیده‌اند که بود از مراحل موجود در داخل که در دو زمین تعلیماتی باید حتی المقدور آسانتر گردد در مقابل عبورین آخ دوره های همین مشکلات. فلسفه کنکور و دانشکاهی وضعی کنکور هالیکیه که

میان دوره‌های مختلف آموزش عالی مردم سهو اینک در اغلب کشورها رایج است بیشتر این هدف را دنبال میکند که اقتضاب بر گردیدگان و مستعدان بیشتر هنگام عبوراز یک دوره معین به‌وروی بالاتر انجام بگیرد و ادعا می‌یرون دارند دانش آموزان از دوره تحصیلی در میان راه انصاف یابند. اتخاذ چنین سیاستی در عین حال به آنها که استعداد تحصیلات تخصصی بیشتر ندارند اجازه میدهد در سطوح مختلف قوی در صنایع و فعالیتهای اقتصادی کشور جذب شوند و در هر یک از سطوح هم اقتصادی اجتماع از کمک کارنداشانایک به‌دیان بیازند است بر عروبار کرد. هدف یکسیاست آموزش ترقی‌یابد آن باشد که استعدادها از یک سو با توجه به نیازمندیهای اجتماع شکوفان گردد و از سوی دیگر هر انسانی که طالب کسب‌دانش بیشتر است و استعداد آفرینان دارد با مواسی که هیچگونه ضرورت ملی ندارد مواجه نگردد. و بالطبع چنین بر نامه‌ای باید از راهم آهنگ ساختن آموزش در سطوح مختلف آموزش ایجاد یابیم. در صورت مهاجرت متخصمین با به اصطلاح جاری فرامرزها نیز آقای دکتر عاملی مطالب اصولی اظهار داشتند که بیشک حاکمی از نوجه خصاص ایشان به این مسأله حیاتی است. ولی در اینجا نیز باید عرض کنم که مسائل را آنطور که باید و نباید از یکدیگر جدا ساختند. مسأله مهاجرت متخصمین بیوجه مسأله‌ای نیست که محدود به ایران باشد (صحیح است) یا کندان منحصراً متوجه مسئولان سیستم آموزشی ما باشد. حتی اروپا لیکه تا این اندازه برای حفظ متخصمین و معققان خود مجهز است و علاوه بر داشتن مؤسسات آموزش کهنه‌الوم و متیرو امکانات اقتصادی مایه‌های در حال حاضر در هر صد نخبه‌های خود این امر تا کاز دست میدهد (صحیح است) از اینرو شایسته نیست که فرامرزها را باید وسیله سطحی مورد مطالعه فراراد. در جهانی که تلمیهای منضمی علمی بیرونموز و بر وزیر قدرت جذب می‌نمود و فرایند و اینک یکی در کشور بتنهائی می‌توانند چه از لحاظ علمی و چه از لحاظ مالی وضعی استثنائی برای دانشمندان و معققان بوجود آورند این قطعیای بیرونموز و بالآخری مؤثر و جدی برای متخصمین و بطوریکه برای سیستم آموزشی

و کارهای فنی کشورهای کمتر توسعه یافته موجود آوردند. اما راه‌های گریز از این خطر نه آنست که از راه اجتناب و سرعوتان قلبیا با ایجاد نهادهای اداری و نهضتی جلوگیری کرد (صحیح است) و نه آنکه با تدوین قوانین و ایراد کفالت توخالی مغزهای فراری را دعوت به بازگشت نمود. مبارزه با فرار مغزها بپس می‌کشد که مردم کشورهای در حال توسعه متحد امکان شرایط مساعد فکری و علمی و اقتصادی را برای رشد و نمو معقلان و دانشمندان خود فراهم آوردند و شاید یکی از طرفی تأمین این شرایط با کمک آگاهانه‌ای صحیح‌تر و اصولی‌تر از مراکز آموزش عالی کشورهای خارجی باشد. این مسأله بماند. بسیاری از مسائل مبتلا به دیگر ممالک ما در رابطه با این است که باید آنرا در خارج چگونگی سیاست هماهنگی بدوری صنعتی معین ساخت. تا از زمان که ما نتوانستیم با وسایل کافی و مجهز برای تعلیمات عالی و تحقیقات علمی بوجود آوریم نه تنها استفاده جوانان ما از دانشگاه‌های خارجی ضرر ندارد بلکه از بسیاری از جهات از بار سنگین مالی و اقتصاد تعلیماتی ما می‌کاهد (صحیح است).

ژشکیور - آقای دکتر رهنما این موضوع را خواهش میکنم توضیح فرمایید.

دکتر رهنما - اگر ما بخواهیم این امر را بطور صحیح تجزیه و تحلیل کنیم باید ابتدا از غایب داریم که علل این موضوع یکی بی‌تعلیمی سیاست اعزام دانشجو به خارج میباشد. اما کسی نیست که این استفاده باید بر پایه صحیح و با توجه به نیازمندیهای دراز مدت اجتماع ما انجام گیرد. وظیفه ما است که راه دانشگاه‌های معتبر خارج را برای آنها که امکانات کافی در اختیار دارند و در مورد استفاده‌های ارزنده‌ای که از امکانات مالی شخصی برخوردار هستند و امیدواریم در کشور خود وسایل یادگیری را بیرون بیاورند آنها در سطوح بسیار بالا فراهم آوریم تا بتوانیم (احسن است) این سیاست که آقای دکتر صدر و دوستانان تجویز میکنند بنظر من نمیتواند هدفهایی را که ایشان بدنبال آن هستند تأمین کند. ایراد اینست که ما بنظر بدارم چند نوع است. یکی اینکه بطور قطع مادران دانشجوهای

کافی برای تربیت کارهای خیلی بالای کشور و در سطحی که برای اقتصاد آینده مملکت لازم است نداریم. دوم اگر موضوع استفاده صحیح از مؤسسات آموزش خارجی را بیک جنبه دیگر در نظر داشته باشیم ما خواهیم دید که در حال حاضر بین ۶ تا ۱۰ هزار تومان برای تربیت هر دانشجو در مملکت ما خرج میکنیم و بیش از این هم نمیتوانیم. وسایل و امکانات مالی ما بما اجازه نمیدهد که بیشتر و با سرعتی بیش از این مؤسسات داخلی را توسعه بدهیم. در اینصورت چه مامی دارد که این بار را تا اندازه‌ای بدوش کشورهای خارجی و دانشگاه‌های خارجی بگذارد. سومی همین میگفتند که در سوس بر این بار که از دانشجویان ما در حدود ۹۰ هزار فرانک خرج میکنند این امر حقیقت دارد و مسلماً در انگلستان و آمریکا برای دانشگاه‌های معتبر از این مبلغ هم بیشتر است. سوما نمیتوانیم مقداری از این بار را بدوش خارجیا بگذاریم و در موردی که مردم خودشان میتوانند این خرج را برای فرزندان خودشان بکنند یا چون همانطور که عرض کردم بیشتر کسانی که خارج میروند کسانی هستند که خود امکانات مالی دارند) در نتیجه میتوانیم جانی برای اشخاص دیگر در داخل کشور بر کنیم. مطلب کوفاهی هم که ما بناتراره فرمودیم بر بویان بود که گویا کسانی که در خارج تحصیل میکنند با بخارج اعزام میشوند اینها میراث فرهنگری و فنی مملکت می‌شوند و خودشان اینها هستند و این سنن را پشت پا بگذارند. من شخصاً مطمئنم که این امر حقیقتاً واقعیت داشته باشد برای اینکه ما اگر دانشجو صحیحی از این قبیل اشخاص در میان دانشجویمان خارج در می‌آوردیم و دانشجو را بیکه داخل تحصیل می‌دهیم بدست بیاوریم بنظر من نمیتواند هیچی این اثر را نتیجه کند که در حال حاضر آنها هیچکس خارج هستند بیشتر این میراث را فراموش میکنند. من شخصاً میتوانم در مورد فرزندان خودم مثال بیاورم که با وجود ما مورد بی‌توجهی که در خارج

داشتن اینها دائماً در فکر امر اجتم و تحصیل به ایران بودند. حتی سال پیش ما در مریوم میگردید که اگر ما هم بر میگردیم ما به مدارس ایرانی می‌رویم. برای اینکه در خانواده‌های هستند که همیشه صحبت از فرهنگ تمدن ایران و حفظ تمدن ایران و حفظ میراث ایران میشود. عشق به ایران و تمدن ملی را ما باید در خانواده های خودمان در آنها بوجود بیاوریم. (احسن است) - برای اینکه بر میگردند ایرانی نیستند. فشار نیاوردند) بهرحال این مطلب بنظر من باید با تمامق بیشتری مطالعه شود و ما واقعاً ببینیم چه کاری باعث میشود که یک جوان ایرانی بجای اینکه بلی بکفتم میراث فرهنگی خودش باشد بدنبال مظاهر بلکند مغز فریب زده میروند. اگر ما با انتخاب یک سیاست صحیح اعزام دانشجو و مراقبت و پرداخت دانشجویانم کارهای عالی خودمان را از لحاظ آموزش تأمین کنیم، خود از آن راه کمک کردیم که در آینده کسانی در رأس دستگاههای ما باشند که از هر حیث به این نکات توجه کرده و واردی و مترقی به آینده نگاه میکنند. هر گاه نیست که این استفاده یعنی استفاده از دستگاههای آموزشی خارج باید با برنامه‌های صحیح و با توجه به نیازمندیهای دراز مدت اجتماعی ما انجام گیرد. بنابراین ما باید حداکثر کمک و تشویق را به آنان بکنیم تا آنان را در راه خدمت بدهی به کشورهای مجتهد سازیم. و در این حال باید مراقب باشیم که گروهی ناپزورده غیر مسئول از نتایج چنین سیاستی سوء استفاده نکنند و تمام جوانان زحمتکش ما را در سرزمین‌های خارجی که در سازند (احسن است) و بالاخره باید کوشش کنیم که با تمام قوا در راه سیاستی که اصول آنرا داشته‌ما با باورن بیینی و در اندیشی بارها ترسیم فرمودند. وسایل بازگشت آنان که مشغول امر آنها هستیم خوب به متوجه شده‌ام میشود. سیاستی می‌برده‌اند بلکه هیچ عجزی نشده که بازگشت مغزهای متفکر ما، سرمایه گذاری بسیار مهمی در اقتصاد در توسعه ما است. اگر ما حاضریم که هر روز کلاهی مورد نیاز اقتصاد خود را بقیمت بازار بین‌المللی آن خریداری کنیم بویا همیشه قبول داشته‌ایم که یک متخصص خارجی

مورد احتیاج صنایع خود را بتوانیم با حقوقهای کفاف استفاده کنیم. باید وسایل زندگی و خدمت دانشمندان خودمان را که به بازار بین‌المللی با تمام قوا بدبال آن است لایق بهتری ما معقول باشد فراهم آوریم. و بنده اینجا عرض میکنم که بسیاری از این دانشمندیان که خارج هستند حاضرند غالباً با صاف حقوقیکه خارج میگیرند با ایران بازگردند بشرط اینکه محیط علمی و فرهنگی و محیط کار برنامه آنها فراهم باشد (صحیح است) و باندند که آنها در ادبیهنما یک ارزش آنرا دارند بنگر می‌کارند. متأسفانه باید عرض کنم مواردی هست که بعضی از متوسسین ما بیاند و مبینند که توجه لازم به آنان نباشد و آفرت باطنی راه امر اجتم را بیش میگیرند. و این البته صحیح نیست و خطرات زیادی برای افراد در بر خواهد داشت. جای خود وقتی است که در نتیجه شرایط مساعد در ایران چنین سیاستی هم اکنون باور شده است بدلاص در سال گذشته شخصیهای علمی متشددی که سالان سال در خارج مانده بودند اینک بشدهای بیشتر باز میگردند خدمت ذوقیت خود را در مؤسسات آموزشی کشور آغاز کرده‌اند. دولت امیدوار است که این سیاست ادامه باید و کمبود کار آموزشی مادران آنها و مؤسسات آموزشی عالی در زمانی کوتاه رفع گردد.

در زمینه تمرکز طرح‌های آموزشی ایرادها به این لایحه شد که جنبه‌های ضد توفیق داشت. در موقعیکه دولت بطبیعی که ذکر کردیم لازم و است توجهی بیشتر به تعلیمات عالی و تحقیقات کند میباید. در عین حال تدابیری نیز اتخاذ کند که وحدت آموزشی در شانزدهم فروردین فرهنگ و علم است مازال لکر دو تعلیمات متوسطه و عالی در دو جهت مخالف با حتی تا هم‌اکنون گسترش نیابد. بیجا نیست این طرح ریزی واحد در یکجا و بر اساس توفیق کرد.

از اینرو وزارت علوم و آموزش عالی موظف شده است که از یکطرف بر آورد کلاهی از نیازمندیهای اقتصادی و اجتماعی و فسرهنکی و علمی کشور در سالهای آینده

بعمل آورد و نظر فر دیگر بررسی دقیق الزامی علمی و آموزشی و تحقیقاتی کشور در حال حاضر چه از لحاظ نیروی انسانی و چه از لحاظ اسباب و ابزار علمی - مبادرت و دود - همین که هدفها و نیازشدها روشن شود درین حال وسایل و ابزار کار مورد بررسی قرار گرفت آنگاه - و فقط آنگاه - میسر خواهد بود که بهترین راههای موجود برای رسیدن بههدفها پیدا شود - تنها در آن زمان امکان خواهد داشت که برنامه ریزی تئیماتیک مسیح و استواری آغاز گردد که صددرصد بااحتیاجات واقعی ماویها موفیهای انقلاب ایران تطبیق کند (صحیح است) تعقلید کور کورانه از سیستمهای تئیماتی خارجی باشد و نه حکایت از نوعی اعتقاد گذشته و تسلیم در برابر سیستمهای کهنه کند و این برنامه ریزی باید با روح و روش و با استفاده از آخرین تکنیکهای برنامه ریزی موشنهای حساب و غیره انجام گیرد - ملاحظه کرد که این لایحه ماده ۱ میشود - امیدواریم که بلافاصله پس از تصویب این لایحه طرح سازمان دبیرری را برای انجام چنین برنامه ریزی مسیح علمی در رشتههای علوم و تحقیقات و آموزش تقدیم کنیم - از هم اکنون باید عرض کنم که اگر حد اکثر سرعت هم در اجرای چنین طرحی بکار برود شاید یکالی دو سال وقت لازم باشد که چنین طرح ریزی علمی بر اساس مسیح و برای مدتی طولانی ریخته شود - و این بر آورد بر اساس تجربه کشورهای دیگری است که این کار چنانی را انجام داده اند و خواسته اند که این کار جدی انجام دهند - بهر حال برای رفع نگرانی آقایان که در علمای باسویتیه هم که چنین کاری را فقط به یک سوری نخواهییم مسیح بیشک شورای فکر دهندهای در رأی آن سازمان مطرح ریزی قرار خواهد داشت ولی کار اساسی و مداوم بعد از کارشناسی خواهد بود که وقت کامل خود را درامد موفیقت این طرح معروض خواهند ساخت - بهر حال همینکه این طرح جامع در زمینه تپه و تصویب بشود تا در این اندازه گردید که دانشجویان بر اساس مسیح و بسوی کارهای که انجمن بدان نیاز دارد هدایت شوند و انگیزه های مؤثر - نه تصمیحات روی کاغذ پس این تأمین نیازشدهای کشور از حیث نیروی

انسانی در کلیه سطوح و همه رشته ها - بوجود آمد - تحصیل بسیاری از مسائل موجود براساس آشناس خواهد شد - شمولانی از طرف نمایندگان مترجم دربارشاهانه نظارت بر دانشگاهها و چند نفر نماینده اظهار امیدی کرد که این نظارت روشنتر مؤثرتر شود و حدود و نوع آن مشخص گردد -

نظر اینها را دانشگاهی که بشواهد بر اساس تحکیم و توسعه سنن فکری علمی استوار گسترش باید در جهت استقلال واقعی پیش رود - هدف باید مؤسسه عالی آموزشی معتبر باید آن باشد که مرکز ثبات و نیرومند برای حفظ فرهنگ ملی و پیشرفت یک جامعه علمی و مترقی باشد و بیشک استقلال دانشگاه خود یکی از عوامل ثبات و بقای هر سنن طرحی است ولی در کشورهای در حال توسعه فرگرد تأمین چنین استقلال که سوری و فریبنده مانده جنبه های ظاهر آشکار دارد - زیرا آن زمان که این استقلال بر اساس پیشدانش استوار گامی و بر ریشه های محکم واقعی برقرار نشده است و نظریه دولت است که در رده مؤسسات دانشگاهی می آید کند با ادانات بلاتخصی و ملاحظاتی خصوصی باره ای از گرداندن کار این دستگاهها که متأسفانه همیشه فارغ از یک نوع درجه خان خاص بیت تحول ورشده اداریک طبیعی آنها را از مسیر مسیح منحرف فرساند - در کشوری مثل ایران که میخواست همه فعالیت های ملی خود را تابع اصول یک نهضت انقلابی معین سازد و یکی از هدفهای این انقلاب خود تغییر شالوده یوسیده گذشته است - دانشگاه باید بیش از هر واحد دیگر خود را منطبق باهر کجا اجتماع کند و باید همچنان محیط فکری و آموزشی و تحقیقاتی در آن حکمفرما باشد که از هر جهت حرکت اجتماع ما را بسوی یک آینده ستمی سریع تر سازد - بخصوص تحقیقات و تعلیمات در آن طوری تمام آید که بشود که دانشگاه - دانشگاه باشد و در این رشته های بالاتر در اینجا باید عرض کنم که

پسی تأسف است که آقای دکتر عاملی ضمن بیان مطلب خود درباره نرس کر طرحهای آموزش با آنها نماند

رسیدند که بظاهر جز تجربی از هدفهای دولت نبود - نماینده محترم مهاباد از این اصل نرس کر که بندان اشاره شد و خود مصرانه آنرا تأیید کردند چنین نتیجه گرفتند که کوئی دولت خواسته است از ابتراء استادان و دبیران محترم و آژموه ای را که در وزارت آموزش و پرورش بیش از هر کارمند دیگر دولت در شرایط دشوار انجام بدهد و نظریه می کنند با اصلاح خودتان محکوم کند -

جداً چنین تجربی را شایسته ندانم - از همه مترین هدفهای برنامه ریزی که بدان اشاره شد یکی آنست که مقام ارجمند جنیت استادان و دبیران و آموز کاران بیشماری گذرانگی خود را ناما زار اما امتلازی فرهنگی اجتماع ایران گذاشته اند و دین بزرگی میگردانند و از راه راجت تحکیم و برقرارشده یابد با علامه باهر که هر چه از آموزشی در یک واحد و هر طرح ریزی مسائل هم بوطه آن در یکجا نظر دولت آنست که گذشته حال چنین بر راهی با همکاری نرس کر بهترین نمایندگان آن قادر آموزشی و نظیم و با استفاده از تجربیات دانش آنان انجام گیرد - هر اوع تعبیر دیگری از این برنامه دولت اگر حدیله فرض و رزی شود بیشک منصفان و مسیح نخواهد بود -

در این جایلام میدان مطالب درباره اظهاراتی که آقای فتالی امروز فرمودند عرض برسانم ابتدا باید از حسن نظر ایشان نسبت ب خودم و خانواده ام بخصوص مازنفران تشکر کنم - این نکته را هم شذناً عرض کنم که ایشان اظهار داشتند بنده مطالبی را در کارهای آموزشی و دانشگاهی نداشته ام - توضیح این امر فکر میکنم که با خود بنده است و نه با ایشان ولی برای اطلاع ایشان باید عرض کنم بنده سه سال در دانشگاه ملی و دانشگاه تهران مطالبی را در دسترس میگردم - مطالبی هم دارم - حالا اگر این مطالبات به نتیجه نرسیده باشد آن امر دیگری است - ایشان فرمایند که مطالبی که نسبت به تفویذ این وزارتخانه در نظر داشتند ولی بدان که ایشان فکر میکنند که حادوی بدیهیات کلی نبود بیشتر متأسفانه از کسی و عدم توجه به تعلیمات و تحقیقات در وضع فعلی فرهنگ و آموزش ایران

بود - ایشان اظهار داشتند که در مورد یکی از مواد این لایحه که مربوط به تحقیقات میشود هم تعجب دارند و هم رحمت - باید عرض کنم که بنده هم با وجود تمام اسیران لطیفی که نسبت به بعضی بنده کردند از توجه گرمی است که از نماینده آن لایحه کرده اند تعجب و رحمت میکنم (همهمه نمایندگان - زنگ تریس)

پزشکجو - حق ندارد بد شما بنده توهین کنید - **بعضی نمایندگان** این حرفها چیست میزنید آقای رئیس نکند دارید این حرفها را بر زمین زنگ تریس) **دکتر اسکندری** - آقای رئیس اجازه نمیدانم این حرفها را بزنند چرا اجازه میدهد (همهمه نمایندگان) **رئیس -** چند دقیقه وقفه اعلام میشود -

(جلسه در ساعت یازده و پنج دقیقه مسیح به عنوان تنفس تعطیل شد و مجدداً در ساعت دوازده و ده دقیقه تکمیل گردید)

رئیس - بنده از این سوه تفاهم مختصری که برای عده ای از نمایندگان مجلس مان پیش آمد خیلی متأثر و متأسفم باید عرض کنم جناب آقای دکتر شما از اشخاص تحصیل کرده هستید (صحیح است) ایشان ببینید چون از وجود هیچوقت نظری ندارند که احترامات لازم را بساحت مقدس مجلس شورای ملی مراعات نکنند و اگر خدای نکرده کلهای شاید در عبارات آن بوده است چون عبارات نامشده بود از آن نتیجه دیگری گرفته شد است بنده از همکاران خود مشاهده نمودم در این باره بر ایشان سوه بوجود بیاید و از آقای دکتر زحمتا خواش میکنم به بیان افشان ادامه دهند (احسنت)

دکتر زحمتا (وزیر مشاور) - جناب آقای رئیس بسیار متشکریم - حداً از این انسانی که افتاد متأسفم برای اینکه ببینید چه باید عرض کنم - ببینید نظری نسبت به عقیده و شخصیت ما نمایندگان محترمی که امضای این اثر کرده اند داشتند - در هر مجمع بین المللی وقتی که شما یک مطلبی را جواب میدهد خودش بر این دلالت میکند که برای آن فکر احترام قائل هستید - بنده متأسفم ولی برای اولین بار است که در این مجلس

نمایندگان محترم گفتگو میکنند. بنده برای همه شان احترام قائل هستم ولی همانطور که در اینجا گفته شد. بیشتر عادت به جماع بین‌المللی داشته. آنجا رفتی دربارهٔ فکری بحث میشود و بحثش اندامی نمی‌گیرد در واقع حاصل به آن فکر مطلقاً متوجه ساحران آن فکر نمی‌شود. و جمله اگر اضافه در نظر بگیرد مطالبی که آقایان نسبت به این لایحه فرمودند مسلماً حلالی بنگردد لایحه بود و بنده هم فقط در مورد او فکر می‌کنم که بمیان آمده بود خواسته مطالبی را عرض کنم و اگر مگر طور دیگر نمی‌تواند تصور شده باشد چنانکه ناراحت و متأسف و امیدوارم که اگر حمل بر اشخاص شده باشد نامبر را بخند چون نظر شخصی نداشتم! احسن تأثیر حال با اجازه و همدردی سنجانی راجع به این جمله تحقیقات می‌دهم و می‌آورم که باعث سوءنظر دیگر می‌شود. نامیده محترم آقای فضائی که باید عرض کنم برای ایشان احترام قائلم، فرمودند که این لایحه اینطور که نهفته شده منکم است بک وزارت جلوس گیری از تحقیقات بوجود بیاید. فکر می‌کنم که هرچوقت نظر دولت از تشکیل این وزارتخانه این نیست که از تحقیقات جلوس گیری بیاید و در آن جا که اشاره به سابقه تحقیقات پس تجویز ادامه تحقیقات شده است این مطلب با توجه با دامهٔ یک سیاست اصولی است دولت برای امر تحقیقات در کشور در نظر دارد. آقایان باید بدانند که محترمی که اینجا سنجانی در این باره فرمودند با اهمیت امر تحقیقات را تذکر دادند و بخصوص آقای د کتر تریو اعظم در این جا مطلب بسیار جامعی راجع به نقش تحقیقات در اجتماعات نو ایراز داشته. در حوال حساس همانطور که در کمیسیونها عرض کردم ما در نظر داریم که در برنامه چهارم هفت دهم درصد یا شاید یک درصد (۷/۱) از درآمد ملی خودمان اصراف تحقیقات کنیم. در سایر کشورهای مترقی دایماً مثلاً در آمریکا در حدود چهار درصد (۴/۴) از درآمد ملی صرف تحقیقات می‌کنند. این امر نشان میدهد که اجتماعی که بخواد در جهت ترقی پیش برود نمیتواند بدون توجه به تحقیقات کار طرح ریزی بر نامه‌های اقتصادی و علوم خود را دنبال کند. هنگامیکه فکر تشکیل این وزارت و فکر آوردن بود

تأمین این هدف دو راه ممکن بود. یکی اینکه تمام مؤسسات تحقیقاتی کشور در یک واحد ادغام گردد و بانک در بسیاری از جاهای دنیاشده است ولی توجه به مشکلاتی که اتفاقاً آقای فضائی و سایرین بدان اشاره کردند در وضع فعلی ایران چنین کاری اصلاح بوده امکان پذیر. همانطور که فرمودند مثلاً اگر مؤسسه رازی که امروز یکی از مهمترین مؤسسات تحقیقاتی ایران است و در ردیف مؤسسات خیلی خوب تحقیقاتی دنیاست کار فرماید و خوبی را انجام بدهد و نظریه دولت است که نه تنها از کار آن مؤسسه با مؤسسات شبیه آن جلوگیری نکند بلکه با تمام فو از آن‌ها پشتیبانی کند. امامت‌آستانه مؤسسات دیگر تحقیقاتی نیز بهجت که کار خوشتر است؛ تصور که باید و شاید انجام ندهند و اعتبارات گزافی را حیف و میل میکنند. ما وقتی که دیدیم آقایان این دستکاهای تحقیقاتی در یک واحد نه عملی است و اصلاح حاکم فکر کردم: وزارت است بدنبال سیاست دیگر یعنی سیاست هماهنگ کردن این مؤسسات بروی تمام هدف‌های مؤسسات را که بطور صحیح کار میکنند بهتر تأمین کنیم و نظریه‌ها برای ایجاد این هماهنگی بوجود آوریم. بهیچوجه این سیاست معنای این را ندارد که ما بخوایم در کنار مؤسساتی که می‌خواهند به شکل صحیح و علمی کار کنند مداخله ناسامعول کنیم و بیکنس همانطور که عرض کردم سیاست دولت آن است که با هماهنگی کردن این فعالیت‌ها و تقسیم این اعتبارات موجود به مؤسسات تحقیقاتی صحیح و مفید کار آنها است و تسهیل کند ولی در مقابل همانطور که عرض کردم در مواقعی که مؤسسات تحقیقاتی کار خود را انجام میدهند و نظریه دولت است که جلوس گیری از حیف و میل بکنند. این مطلب را هم بایزاید اضافه کنم که در دیبای فعلی اگر ما بخوایم بک سیاست تحقیقاتی داشته باشیم خواه ناخواه باید بکنیم و تحقیقاتی از نظر اعتبارات بوجود بیآوریم و بگوئیم مثلاً پنج درصد (۵/۵) اعتباراتی که برای تحقیقات تصویب شده یا بکار بگردند تحقیقات معضی با تحقیقات علمی بدون هدف برود چند درصد یا بدین اسی تحقیقاتی صرف نشود که هدف آن

اقتصادی است رشد کشاورزی است، رشد اعتباری است و غیره و به همین ترتیب طبقه بندی احتیاجات و تقسیم اعتبارات را بهمان ترتیب تقسیم کنیم. مطالبی دربارهٔ فلسفه نظرات وزارت علوم و آموزش عالی بر دانشسرای عالی بخش فریب و در هنر سرای عالی گفته شد. در این زمینه آقای دکتر عاملی پرسیدند چرا به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده نشده است که مانند سایر وزارتخانه‌ها کار خود را مستقلانه ترتیب بدهد؟

بنظر اینجانب در اینجا نیز مانند سایر محترمان ... با توجه فلسفه اساسی ایجاد وزارت علوم نشده است. یکبار علل اصلی ایجاد این وزارتخانه آنست که فعالیت های آموزش و تحقیقاتی در سطح تعلیمات عالی - همانطور که باز آقای دکتر عاملی جداً و صراحت خود آفرخواست است در اینجا بایکدیگر هم آمیخته گردد. از طرفی در لایحه قانونی که پیشنهاد شده پیش بینی میشود که وزارت علوم بر همه مؤسسات آموزش عالی و دانشگاهها نظارت علوم داشت و وزارت علوم هم‌دار نظارت خواهد کرد. این مسئله لازم حدود وزیران و شکل این نظارت را با توجه به هدفهای وزارت واحد نسبت همانگونه که کشاورزی و پزشکی و مهندسی و برق متعلق به وزارت کشاورزی و پزشکی و راه دری نیستند. اینها همه متعلق به اجتماع ایرانیند و اگر بتوان در همین حال این کار مشترک را در سه وزارتخانه های گوناگون فراردهد. این تکه نیز فراموش نشود که در اینها از دانشسرای عالی یا بخش تربیت نیروی مهندسین ایرانی بیرون نیاید و در بیشتر دانشگاههای کشور دانشسرای عالی جزئی از تکنیکات دانشگاهی است.

در مورد مسائل مربوط به مؤسسات محسوس آموزش عالی سؤال است نظر دولت آن است که ایجاد و توسعه مؤسسات اگر بر اساس صحیح انجام گیرد و مسئولان امر هم قبلاً

ضمینهای لازم را از جهت اسناد و وسیله امکانات عمل و امکانات مالی بعهند دولت اطمینان حاصل کند که هدف از تأسیس آن مؤسسات جز کمک توسعه فرهنگ و کمک سیاستهای دولت در این زمینه باشد نیست باید از آنها پشتیبانی شود و در این مورد باید با لایحه موضوع نیز مانند بدهای کشور راجع به اسناد و تأمین کارهای فنی و کارشناسان در سطح مربوط در نظر گرفته خواهد شد. ولی دولت صلاح میدانند که این مؤسسات بنحوی فارغ و بی‌نیاز مایه رشد کند و با بخاطر هدفهای تجارتی بوجود آید و با مالک بار سنگین و نژادی هم از نظر استاد وهم از لحاظ مسائل فنی رمالی برای دولت بوجود بیاید. آقای دکتر المونی که ایشان نیز یکی از ضمنیهای موافق بودند سؤال می‌کردند و توضیح تخصصی داشتند و تعلیمات حرفه‌ای برود و برنامه کلی دولت را در این مورد توضیح میدهند. بطوریکه سر بیا آن مفاد این لایحه بر سر می‌آید رسیدگی بکلیه مسائل تعلیمات تخصصی و فنی در سطح عالی یعنی از کلاس دوازده بالا بعهدهٔ وزارت علوم خواهد بود و بالتسویه دانشگاهی منتفی (بابی تکنیک) و استنبوهای تکنولوژیکی نیز در حیطهٔ عملی این وزارت قرار خواهد گرفت. حکم کارشناس سابق توضیحاتی نیز در زمینه بندهٔ مارهٔ یک نوشته در اینجا با عرض کنم که در کمیسیون آموزش و پرورش تغییراتی به لایحه پیشنهادی دولت داده شد و اصالی این کمیسیون اصرار زیاد ورزیدند که امر اداره امور مربوط به دانشجویان در مراحل انعام و تحصیل و بازگشت آنان نیز بشاید بطور انحصاری در شان وزارتین وزارت علوم قرار گیرد. بنده کارآرد کمیسیون توضیح داده که در حال حاضر وظیفه رسیدگی به امور دانشجویان در مرحلهٔ تحصیل در خارج بعهدهٔ وزارت امور خارجه محول گشته است و وزارت کار و امور انشایی در فرام آوردن وسایل بازگشت و تأمین کار آنان پس از بازگشت نقش مهمی را ایفا میکنند. دولت در نظر دارد که این سه وزارت درآینده با همکاری نزدیک یکدیگر مراحل مختلف مربوط به دانشجویان خارج از کشور رسیدگی کنند و مشترکاً مسائل موجود در حل کنند و در حال حاضر

صلاح نمیداند که ملزوم کار فنی و واسو این همکاری نزدیک که صلاح دانشجوستان انجام میگیرد بهم بخشود و توجهاً نباید این نکته را هم عرض کنیم که حتی در صورت تصویب ماده اول بند ث بشکل فعلی آن این همکاری نزدیک بنحویسابق ادامه خواهد یافت لذا دولت تصور میکند که اضافه جملیه پیشنهاد کمیسیون آموزش و پرورش مفید نخواهد بود. بهر حال سه اوقات دیگر آقای دکتر الموتی میبردند اگر با ایشان برنگردد باید عرض کنیم که اظهاراتشان در مورد جزئیات نااندرزانی این شک را در ضمن بنده موجود آورد که هنگام فرات جزئیات هم فکرشان بیشتر بود و بند ج بسیار بندها کردند بمعیان نمی آوردند. در بند ج بنظر رسید که بسط و توسعه را مطالعه خواهند، برای اینکه من نتوانستم کلمه مطالعه را در این لایحه به همین و این مطالعه را هم باز نکنم برای این وزارت تصور کردند. من شخصاً نمیدانم چرا بسط توسعه و ترویج علوم و فنون با توسعه پژوهشهای علمی در سراسر کشور با تشویق و ارشاد پژوهشهای جمعی و فردی باری نمودن ناپدید بر ای وزارت انجام نمیدانم موجود خواهد آورد. بهر حال بمطالعی که فرمودند توجه خواهد شد و ناآنجایی که بشود لازم دیدار اتخاذ خواهد شد. آقای دکتر در موردی در باره بنده ماده اول توضیحی خواستند و اشاره به تعارضی کردند نسبت به دانشجوستان که کمی از مراجع آنها میشود. متأسفانه این نکته محققین دارد که وقتی کوچکتر نباشیم در مورد بلش می شود این امر ناراحتی بسیار در دیگران بوجود می آورد و غالباً اثرات نامساعد و خطرناک دارد. به همین جهت است که سبقت در دولت باید بط مشی اساسی در این مورد اتخاذ کرد و منتهاهای گوشه بسط عمل آید بنا به این تمیضات در همه جا مشاهده شود. در مورد تمیضی بین استادان تصور میکنم تعیین شاخه های لازم برای مقررات استعدادی کار آموزشی و تحقیقاتی و تهیه پیشنهاد و ارائه اشغال تصویب عالی جامع دانشگاهی که ناظر بر فعالیت همه مؤسسات آموزش عالی و حیاتی های آن باشد. بسیاری از مشکلات را خود بخود حل خواهد کرد.

۱۵ - تا تاریخ تصویب این قانون وزارت علوم و آموزش عالی بمنظور انجام وظایف زیر تأسیس میشود:

الف - به تعیین خط مشی و هدفهای علمی و تحقیقاتی و آموزشی عالی و پیشنهاد یا تهیه و تنظیم برنامه های مربوط به علوم و پژوهش های علمی و آموزش عالی همانگونه ساختمان آنها با توجه به احتیاجات کشور

ب - تشریح مساعی و همکاری ها و وزارت آموزش و پرورش در تنظیم طرح های اساسی و تعیین خط مشی کلی آموزش ابتدائی و متوسطه.

پ - صدور اجازه تأسیس یا توسعه دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی و تهیه آیین نامه ها و مقررات مربوط و نظارت در اجرای آنها و همچنین لغو اجازه در صورت عدم رعایت مقررات.

ت - تعیین شاخه های لازم برای سازمان - تعداد انواع اشغال و مقررات استعدادی کادر آموزش عالی و تحقیقاتی در مؤسسات وابسته بدولت و تعیین درجات تحصیلی در دانشگاهها - مؤسسات عالی و تحقیقاتی

ث - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور.

ج - اهتمام در توسعه پژوهشهای علمی در سراسر کشور و تشویق و ارشاد و راهنمایی پژوهش کنندگان جمعی با فردی.

چ - سعی در توسعه و ترویج علوم و فنون در شئون مختلف کشور.

ح - ایجاد یا توسعه و تجهیز مراکز تحقیقاتی و علمی مورد احتیاج و نظارت بر کلیه مراکز تحقیقاتی و علمی کشور.

خ - بررسی و تصویب طرح های تحقیقاتی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت و مراکز تحقیقاتی دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی دولتی و اجازه ادامه یا تعطیل برنامه های تحقیقاتی موجود آنها.

توضیح ۱ - طرح های تحقیقاتی طرح های بیابانند که هدف آنها بدست آوردن اطلاعات نو در زمینه های علمی است.

توضیح ۴ - وزارت آموزش عالی مجاز است وضع استفاده هیئتهای آموزشی دانشگاههای استانها و دانشکده های صنعتی و بازرگانی و هنرهای عالی و دانشسرای عالی را با مقررات موجود تطبیق دهد.

دکتر اعتمادی - دکتر اسفندیاری ریاست مظهر مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید ماده یک لایحه وزارت علوم و آموزش عالی شرح زیر اصلاح شود:

ماده ۱ - بمنظور تعیین هدفهای علمی و تحقیقاتی و آموزشی و به منظور تنظیم برنامه های مربوط با آموزش عالی و پژوهشهای علمی با توجه به هدفهای عمرانی و اجتماعی کشور در کلیه سطوح در رشته های تعلیمی و هم دانشگاه ساختن آنها باید یکدیگر وزارت علوم و آموزش عالی در انجام وظایف زیر تأسیس میگردد:

الف - بسط و توسعه و ترویج علوم و فنون.

ب - ایجاد و تجهیز توسعه مراکز تحقیقاتی و علمی مورد نیاز و نظارت بر کلیه مراکز تحقیقاتی و علمی کشور.

پ - توسعه و تشویق و ارشاد پژوهشهای علمی و فرهنگی اعجاز فردی در شتبه جمعی.

ت - صدور اجازه تأسیس توسعه دانشگاهها و مدارس عالییه و مؤسسات آموزش عالی و نظارت بر امور آنها.

ث - تشریح شاخه های لازم برای سازمان دانشگاهها و مدارس عالییه و مؤسسات آموزش عالی و درجات تحصیلی و تعیین انواع و تعداد اشغال کارکنان علمی و آموزشی و تحقیقاتی و مقررات استعدادی میانهای مذکور.

ج - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور و ارشاد و راهنمایی و مراقبت در حسن جریان تحصیلی آنان و ایجاد تسهیلات لازم برای بازگشت فارغ التحصیلان کشور و اشتغال آنها و بازمانان هدایت فارغ التحصیلان وزارت کار و امور اجتماعی بمنظور استفاده بهتر از وجود اینگونه افراد.

ج - بند ج لایحه موجود به بند ج نقل شود.

سیدعلی طالب

ماده يك احتراماً پیشنهاد مینماید:

- ۱- در بند الف کلمه اقتصادی بعد از کلمات عمرانی اجتماعی اضافه شود.
- ۲- بند «ب» بصورت زیر اصلاح شود.
- تنظیم طرحهای کلی و اساسی آموزشی در کلیه سطوح و رشتههای تحصیلی.
- ۳- بند «ب» حذف شود.
- ۴- بند «د» حذف شود.
- ۵- بند «ت» بصورت یکی از مواد لایحه بصورت زیر اصلاح شود:
- در کلیه وظائف و اختیارات وزارت آموزش پرورش به امور مربوط به اعزام دانشجو به خارج از کشور آموزش علوم و آموزش عالی را گذاریم.
- ۶- در بند «ج» بجای بررسی و تصویب هماهنگی و تالیق استعمال شود.

با تقدیم احترام - دکتر مذهب

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید نام وزارت علوم و آموزش عالی تبدیل شود به: وزارت دانش و پژوهش.

با تقدیم احترامات - دکتر آسنادیاری سنگلی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که در ماده ۱ قانون وزارت علوم و آموزش عالی بجای کلمه علوم دانش مؤسسه علوم و تحقیقات در تمام طرح قانونی کلمه دانش جایگزین کلمه علوم بشود. با تقدیم احترام - ابود

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید بنظر وزارت علوم و آموزش عالی بوزارت دانش و پژوهش تبدیل شود.

محسن یزدیکپور - دکتر عاملی - دکتر صدر

ریاست معظم مجلس شورای ملی

نظر به اینکه تعیین خط مشی تحصیلی عالی کشور و تنظیم طرحهای کلی و اساسی آموزشی، خصوصاً از قسمت که مربوط بوزارت آموزش و پرورش میشود یعنی تعلیمات ابتدائی و متوسطه به عهده مسئولان صاحب نظر و مجرب و علاقمند، وزارت آموزش و پرورش میباشد و در غیر اینصورت وزارت مزبور مقام غیر مسئول و آلت بلا ازاره محسوب میگردد و تفرغ خودی را بندها خواهد شد. بدینجهت پیشنهاد میشود: بند «ب» ماده یک قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی بشرح زیر اصلاح گردد.

ب. تعیین خط مشی تحصیلی عالی کشور و تنظیم طرحهای کلی و اساسی آموزشی در کلیه سطوح و رشتههای تعلیماتی و هم آهنگ ساختن آنها با همکاری وزارت آموزش و پرورش. با تقدیم احترام - ماهیار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید. در ماده یک بند الف سطر اول کلمه «پیشنهاد» حذف گردد.

با احترام - دکتر فضل الله صدر

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید نرسه ذیل به بند ب اضافه بسک لایحه دولت راجع بتأسیس وزارت علوم و آموزشی عالی اضافه شود.

تصوه - طرحهای کلی و اساسی آموزش مربوط بسطوح تعلیماتی ابتدائی و متوسطه را وزارت آموزش عالی در علوم و همکاری وزارت آموزش و پرورش طرح و تنظیم و پیشنهاد مینماید.

محمد تقی معزی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که در بند (ب) از ماده یک لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی بصورت زیر اصلاح گردد:

عالی بانوجه پیشنهاد عمرانی و اجتماعی و توسعه و بسط اقتصادی کشور.

با تقدیم احترام - عبدالله جوانشیر

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

در مورد بند ب از ماده یک لایحه وزارت علوم و آموزش پیشنهاد مینماید که بشرح زیر اصلاح شود.

پ - صدور اجازه تأسیس دانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی بر حسب احتیاجات منطقه ای و نظارت بر امور آنها.

با تقدیم احترامات - جوانشیر

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که بند ماده ۱ قانون وزارت علوم و آموزش عالی بشرح ذیل تکمیل گردد.

پ - صدور اجازه تأسیس و توسعه دانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی و نظارت بر امور آنها و برقراری عوارض خاص بمنظور تأمین درآمد و توسعه و تکمیل دانشگاهها بصورت کلی.

با تقدیم احترام - ابود

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که بند (ب) از ماده یک لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی بصورت زیر اصلاح گردد:

پ - صدور اجازه تأسیس و توسعه دانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی توسط بخشهای خصوصی و نظارت بر امور آنها.

با تقدیم احترام - دکتر ماهیون معتمد وزیر

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود تبصره زیر به بند ب از ماده یک تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی اضافه شود.

تصوه - در مورد تأسیس مؤسسات آموزش عالی هنری وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت فرهنگ و هنر بانوجه بمقاد قانون شورای عالی فرهنگ و هنر و مفاد این قانون بر طبق آیین نامه ای که بنا به پیشنهاد وزارت علوم و

ب. تعیین خط مشی تعلیمات عالی کشور و تنظیم طرحهای کلی و اساسی در این باره و هم آهنگ ساختن آنها با یکدیگر.

با تقدیم احترام - دکتر ماهیون معتمد وزیر

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید در ماده یک بند ب بشکل زیر اصلاح شود:

ب. تعیین خط مشی آموزشی کشور و امر کسز برنامه ریزی در امر آموزش ملی و تنظیم طرحهای کلی و اساسی آموزشی در کلیه سطوح و رشتههای تعلیماتی و هم آهنگ ساختن آنها با یکدیگر.

تصوه - برای اجرای مفاد این بند وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش مشترکاً سازمانی را تشکیل خواهند داد که اساتذم آن را تماماً تدوین و بتسویب هیأت دولت خواهند رساند.

با احترام - محسن یزدیکپور - دکتر عاملی - دکتر صدر

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد برای لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی.

تصوه مربوط به بند ب از ماده یک:

تصوه - در مورد برنامه های آموزش مربوط بسائل فرهنگ و هنر در سطوح تعلیمات ابتدائی و متوسطه وزارت علوم و آموزش عالی طرح و برنامه های مربوط را تهیه و تنظیم و با همکاری وزارت فرهنگ و هنر پیشنهاد مینماید.

با احترامات - سعیدوزیری

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

در مورد بند الف از ماده یک لایحه وزارت علوم و آموزش پیشنهاد مینماید که بشرح زیر اصلاح شود:

الف - تعیین هدفهای علمی و تحقیقاتی و آموزشی و تنظیم برنامه های مربوط به پژوهشهای علمی و آموزش

و فرهنگجوینتر پیشنهاد و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید عمل خواهند نمود.

با تقدیم احترام، د. دکتر طهرانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید که به آخر بند از ماده ۱ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی جمله سی از تصویب کمیسیون‌های مربوطه مجلسین اضافه گردد.

د. دکتر رفعت - د. دکتر میرعلای - د. کتدر کیکاویک - د. دکتر بنامی نیری - د. دکتر محقق - د. دکتر یزوت اعظم - محمدنقی میری - ناصر قلی فرهاد پور - د. دکتر ضیائی.

مقام ریاست مجلس شورای ملی

در لایحه وزارت علوم و آموزش عالی پیشنهاد میشود: اشکالات آخر بند (ب) ماده یک شرح زیر (در مراحل اعزام (تحصیل و بازگشت) تبدیل شود به (در مرحله اعزام) و به این ترتیب (تحصیل و بازگشت) حذف شود.

۲- در ماده ۲ (وزیر آموزش و پرورش یا قائم مقام او نیز ضمیمت هیأت‌های انا ونا خواهند داشت) حذف گردد.

۳- در آخر ماده ۳ (با همکاری آوزارت) حذف گردد. ۴- در بند (ت) ماده یک کلمه (آموزش) به (آموزش) تبدیل گردد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ایشجاب پیشنهاد مینماید که بندت ماده یک قانون وزارت علوم و آموزش عالی جمله مراحل اعزام بر حاح اعزام تبدیل و تحصیل و بازگشت از آخر بندت حذف شود. محمد دهبهم

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید بندت ماده یک لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی شرح بر اصلاح شود. بندت همین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان

مقام معظم ریاست

پیشنهاد مینماید سه بند زیر به بندهای ماده اول لایحه اضافه گردد.

د - بجز بران انداختن فعالیت فرهنگستان بر مبنای برنامه جدید، و ارتباط مجامع رسمی علمی و هنری.

ذ - تنظیم طبقه بندی علمی در همه مظاهر دانش و هنری و مخصوصاً اقدام به طبقه بندی لغت‌های فارسی.

ر - ارشاد دانشجویان در راه از دستگانی اجتماعی و اخلاقی و کیفیت بهره‌برداری از استنادهای خود

د. کتر خزائی

مقام محترم ریاست

۱- پیشنهاد مینماید در آخر بندت ماده ۱ اضافه شود (با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت کار و امور اجنامی)

۲- پیشنهاد مینماید در بندت ماده ۱ بعد از کلمه علمی اضافه شود (و هنری)

۳- در بندت بعد از کلمه فنون (و هنر) اضافه گردد. د. کتر خزائی

مقام محترم ریاست

پیشنهاد میشود که چون ترتیب ابنتی که بر مبنای مشابهت شکل حروف است ریاست اشتباه میشود و ساخته عربیاست بهتر ترتیب ابجدی که کمتر باعث اشتباه میشود و ترتیب حروف پهلوی دارای هم چنین بوده و تقریباً جنبه بین المللی داشته است در این لایحه تبدیل گردد تا با سایر قوانین هم یکنواخت گردد و با اشاره گذاری مبدل شود.

د. کتر خزائی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید که ماده ۱ قانون وزارت علوم و آموزش عالی بندت شرح ذیل اضافه شود.

بند د - سازمان اوقاف کشور موظف است همه ساله مبالغ قابل ملاحظه از درآمد موقوفات عمومی را

برای توسعه و تکمیل دانشگاهها منظور نماید سهمیه هر یک از دانشگاهها از این امر بر مبنای پیشنهادت و با نظر کمیسیون علوم و آموزش عالی مجلسین تعیین خواهد شد.

با تقدیم احترام ایودز

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید در ماده یک بندت شرح آخر بخرش زیر اصلاح شود... اطلاعات و در زمینه‌های علوم و فنون مینماید.

با احترام د. کتر فضل‌الله‌سدر. د. کتر هوشنگ طالع

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود - به ماده یک قانون وزارت علوم و آموزش عالی.

د - جلب افراد متخصص ایرانی با توجه به هدفهای عمرانی و اجتماعی کشور اضافه شود.

د. کتر ویلسون بیت منصور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً - پیشنهاد مینماید بندت ماده ۱ شرح زیر اصلاح شود.

(بررسی و تصویب طرحهای تحقیقاتی و سازماندها و مؤسسات دولتی) و مراکز تحقیقاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تجهیز و ادامه تا تعطیل برنامه‌های تحقیقاتی موجود برابر آیین نامه ای که از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تهیه به تصویب کمیسیون مربوطه مجلسین خواهد بود. با احترام - منصور کلانتری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میکنم. اسم وزارت علوم و آموزش عالی به وزارت آموزش عالی و پژوهش تبدیل گردد.

د. کتر استفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید. به آخر بندت ماده ۱ لایحه وزارت علوم و آموزش عالی عبارت زیر اضافه شود:

در مورد تعلیمات ابتدائی و متوسطه انجسام منظور فوق باید با مشارکت وزارت آموزش و پرورش بعمل آید.

مهندس برمنند

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ب - اداره امور مربوط به اعزام دانشجویان بخارج از کشور دروسیدگی به امور آنان در محل اعزام و تحصیل بازگشت بکشور.

پ - تنویب شرط حباه تحقیقاتی وزارتخانه ها و مؤسسات استادان و دانشیاران دانشگاه نباشد و صورت یک تبصره به ماده اضافه شود. با تقدیم احترام - د کتر بهبهانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون هدفهای علم متوجه آسودگی بشر است بنابراین تعیین نمودن (هدفهای علمی) از طرف وزارت

آموزش عالی مفهوم و معنائی ندارد پیشنهاد مینماید. جمله (تعیین هدفهای علمی) از ماده یک حذف شود. رضا مجد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود در بند چ از ماده اول اضافه شود. وسیله واحد ارزشیابی وزارت علوم - د کتر - بهبهانی احتراماً پیشنهاد مینماید بدفعه ذیل بماده یک اضافه شود.

۱- بررسی و تعیین اعتبارات تحقیقاتی سازمانهای دولتی و وابسته بدولت بانوجه هدفهای عمرانی. اجتماعی و اقتصادی کشور.

۲- کمکهای مالی و خدماتی بسازمانهای خصوصی که مبادرت به امر تحقیق مینمایند و بررسی و تصویب برنامه های مربوط و نظارت بر کار آنها. د کتر مهذب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید که بجای مقررات بندهای ماده یک لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی بشرح ذیل بندهای منظور شود:

الف - ارشاد علوم و تحقیقات و آموزش عالی و تهیه و مویجات و انجام اقدامات لازم برای توسعه پیشرفت

وزارت علوم و آموزش عالی بشرح زیر اصلاح شود.

ث - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور و اداره امور مربوط به آن در مراحل اعزام و تحصیل و بازگشت با همکاری وزارت خارجه و وزارت کار و امور اجتماعی. د کتر استنبداری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً بدینوسیله پیشنهاد مینماید که قبل از تکمیل تحقیقات و پژوهشها در لایحه وزارت علوم و آموزش عالی کلمه «تفصیلات» اضافه شود.

با تقدیم احترام - مهندس قادریناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد زیر را مینماید:

کادر جوان آموزش دانشگاهها موظف باشند هر سه یا ه سال یکبار برای مدت یکسال بخارج مسافرت نمایند و در یکی از دانشگاهها یا مؤسسات علمی مشغول تحقیقات باشند و نتیجه کار را در یکی از مجلات علمی منتشر سازند و آن را یکی از ملاک ارتقاء به دانشیاری و استادی باشد و وزارت علوم هم بودجه مخصوصی برای این کار در نظر بگیرد تا به این گونه جوانان کمکهای مالی نمایند. د کتر کاکیک

مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در آخر بند چ از ماده اول لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی جمله زیر اضافه گردد: (و همچنین ایجاد مؤسسات فنی بمنظور تربیت

افراد تکنیسین در رشته های مختلف) .

مهندس عزت

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد زیر را مینماید

قسمت ث ماده ۱ در مورد اعزام دانشجویان . . .

کادر آموزشی را دو گانه نیز اضافه شود. د کتر کاکیک

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بند ث از ماده یک بشرح زیر اصلاح شود:

بند ث - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور. د کتر خیراندیش

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود قسمتی از بند ث ماده یک حذف و بند ث بصورت زیر اصلاح گردد:

ث - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور. د کتر زعفرانلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید در بند ث ماده یک جمله «با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت کار و امور اجتماعی» اضافه شود. با احترام

د کتر فضل الله صدر - د کتر عاملی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد ماده یک لایحه قانونی تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی پیشنهاد مینماید بند ث ماده مذکور بشرح زیر اصلاح گردد.

بند ث - تعیین خط مشی کلی در مورد اعزام دانشجویان بخارج از کشور در مورد ارشاد و راهنمایی آنان در اشتغال بتحصیل در رشته های مورد نیاز کشور و ایجاد تسهیلات لازم بمنظور بازگشت فارغ التحصیلان مقیم بخارج از کشور و اشتغال آنان بحرف و مشاغل متناسب با تحصیلات آنها.

محمد مانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید به آخر بند ث از ماده ۱ - قانون وزارت علوم و آموزش عالی جمله با همکاری وزارت امور خارجه اضافه شود. د کتر رفعت

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم بند ث ماده یک از لایحه تشکیل

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود که در ماده یک تبصره ای اضافه شود.

ارتباط علمی و تبادل نظر با مراکز تحقیقاتی علمی کشورهای خارج و امکان صحیح پیشرفتها و اکتشافات علمی محقق ایرانی وسیله نشر بهای ممتز در داخل و خارج کشور با تقدیم احترام - د کتر حبیب الهی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید در آخر بند ب

از ماده اول لایحه وزارت علوم و آموزش عالی جمله با همکاری وزارت آموزش و پرورش اضافه شود: فرهاد پور

مقام محترم ریاست

با احترام پیشنهاد مینماید نام وزارت علوم و آموزش عالی بوزارت دانش و آموزش عالی اصلاح گردد.

د کتر مهر انگیز دولتشاهی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در لایحه مطروحه نام وزارت علوم و آموزش عالی در صدر لایحه بوزارت دانش پژوهش تبدیل شود. د کتر دادفر

ریاست محترم مجلس شورای ملی

مجترباً می‌پیشنهاد میشود در ماده ۱۵ لایحه تشکیلات وزارت علوم و آموزش عالی

اولاً: کلمه پیشنهاد از بند الف حذف شود.

ثانیاً: بند «ب» بکلی حذف گردد.

باقید احترام - امان‌الله ریگی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تغییرات زیر در ماده ۱۵ لایحه تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی داده شود.

بند الف بشرح زیر تغییر کند:

الف - تعیین هدفهای تحقیقاتی و آموزشی هر یک ساختن پژوهشهای علمی و تصویب برنامه‌های کلی تحقیقاتی بانوجه به نیاززندهای کشور.

بند ت بشرح زیر اصلاح شود.

ت - فراهم کردن موجباتی که در توسعه و ترویج علوم و فنون بتواند نهیلاتی فراهم سازد.

بند خ حذف شود.

مهندس ارفع

ریاست محترم مجلس شورای ملی

دو قسمت ب ماده یک پیشنهاد مینماید (با همکاری وزارت آموزش و پرورش) به آخر جمله

اضافه شود. با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در قسمت ت ماده یک پیشنهاد مینماید: بجای (تعیین ضابطه های لازم) نوشته شود.

(تدوین آیین نامه های لازم).

با تقدیم احترام - ضیاء احمدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

مجترباً پیشنهادات خود را در ماده یک لایحه وزارت علوم و آموزش عالی تقدیم می‌دارم. بند ب

اضافه شود:

ایجاد طرح و برنامه برای تادار استادان و دانشیاران در دانشگاههای کشور و دانشکاهای مرفقی دنیایه بندی

اضافه شود:

بطوریکه انظار تشکیلات و قوانین ویرداخت دستمزد تابع قوانین سایر دانشگاهها و دانشکاهها باشد.

بند پنج اضافه شود:

و ارتباط دادن این مرکز تحقیقاتی با مراکز مشابه

در دانشگاههای مرفقی دنیا.

بند د ماده یک اضافه شود.

تعیین حقوق و دستمزد متناسب با اساتاد کار دانشگاهی و جسی برای کار در دانشگاهی بطور مشابه در سایر کشور

پس از تصویب کمیسیون های مربوط مجلسین.

دکتر میرعلی

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان بقیه مواد این لایحه را بجله بعد موکول میکنم.

۶ - اعلام وصول و تصویب فوریت لایحه قانونی

واصله از مجلس سنا دراجع بموافقنامه مربوط به

بررسی درباره منابع آبی بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت ایالات متحده آمریکا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای

اطلاع همکاران ک فراتر میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۶ (آبپوری) در خصوص لایحه شماره ۱۳۶۶/۹/۱۵۰۴۲۰۸۸ دولت راجع بموافق

نامه مربوط به بررسی درباره منابع آب متفقده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا که یک

فوریت آن در جلسه روز دوشنبه ۲۰ آذرماه ۱۳۶۶ تصویب

رسیده بود در جلسه روز دوشنبه چهارم دیماه ۱۳۶۶ مطرح

و تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون مزبور

جهت تصویب آن مجلس محترم به پیوست ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - چون این لایحه در مجلس سنا با قید فوریت

تصویب شده است در اینجانب هم با فوریت مطرح میشود و اکت

میشود

آب بریق فرام کرده اگر با فوریت موافقت فرمایند متشکر خواهم بود.

رئیس - نظر مخالفی نیست؟ (الطهاری بعد) خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه با فوریت این لایحه موافقت

فرمایند بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه به

کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷ - اعلام وصول و فراتر دوقرعه لایحه قانونی

از مجلس سنا

رئیس - لوابج دیگری از مجلس سنا رسیده است

برای اطلاع همکاران فراتر میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (اداری) در خصوص

لایحه شماره ۲۷۱۴ - ۱۳۶۳/۳/۲۷ دولت راجع بحقوق

بازگویی و تشلیه در مورد کشتیهایک مسافار ظرفیت

بازگویی نمیشود که ضمن فرومه شماره ۴۷۱۲/۱۸۲۷ لایحه

۱۳۶۶/۹/۸ از آن مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده بود

در جلسه روز چهارشنبه ۲۷ دیماه ۱۳۶۶ مطرح و مورد شور

واقع و تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون مزبور

برای اخذ رای نهائی به پیوست اعاده میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - رای نهائی نسبت به این لایحه در جلسه

آینده بعمل خواهد آمد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (اداری) در خصوص

لایحه شماره ۲۵۸۵ - ۱۳۶۳/۳/۱۳ دولت راجع به اساتاده

بانگامی ایران که ضمن مراسله شماره ۴۶۵/۹۹۰۱ لایحه

۱۳۶۶/۴/۲۲ از آن مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده

است در جلسه روز چهارشنبه ۲۷ دیماه ۱۳۶۶ مطرح و مورد

شور واقع و تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون

خود بنده دخالت نزدیک داشتم تمام مسائل کار راهم و وزارت

تشریح کرد البته همین استمعا در اینجا میشود بطوریکه

خود بنده دخالت نزدیک داشتم تمام مسائل کار راهم و وزارت

تشریح کرد البته همین استمعا در اینجا میشود بطوریکه

خود بنده دخالت نزدیک داشتم تمام مسائل کار راهم و وزارت

(بشرح زیر خوانده شد)

قانون راجع بموافقنامه مربوط به بررسی درباره منابع

آب متفقده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ایالات

متحده آمریکا

ماده واحده - موافقتنامه بیوست راجع به بررسی

درباره منابع آب ایران منقده بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت ایالات متحده آمریکا تصویب و بدولت اجازه میآده

و اجرا آن داده میشود. لایحه قانون بالا مشتمل

بر یک ماده و موافقتنامه بیوست در جلسه روز دوشنبه چهارم

دیماه یکموزاروسید و چهل و شش شمس تصویب مجلس

سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - فوریت این لایحه مطرح است نظری

نیست؟ آقای یزیشکیور فرمایند.

یزیشکیور - لطفاً دلایل فوریت را توضیح بدهند.

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمایند.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - خواستیم به استناد

جناب آقای یزیشکیور راجع بقوریت لایحه برسام چون

پس از تشکیل وزارت منابع طبیعی وزارت آب برق در

برنامه چهارم استفاده از منابع طبیعی در درجه اول اهمیت

قرار داشت و دولت علاوه بر اقدامات در تقاطعی که

مقدور بود کرد، مطالعات دیگری که بیشتر در نقاط

جنوب کشور برای زراعت و مصرف شهری بود استفاده از

این مورد هنگامیکه شاستمعا آریامهر به امریکا تشریف

فرماشدند مذاکرات خیلی مفصلی انجام گرفت که کارشناسانی

به ایران بیایند و با تعاملی با کارشناسان ایرانی تمام

ببررسیها را برای شیرین کردن آب شور بعمل بیارند

این لایحه بمجلس سنا تقدیم شد. چون کارشناسان و وسائل

آماده بود و فقط کسب مجوز لازم داشت در مجلس سنا

سنا تورا هی محترم تقاضای فوریت کردند و دولت هم خیلی

تشریح کرد البته همین استمعا در اینجا میشود بطوریکه

خود بنده دخالت نزدیک داشتم تمام مسائل کار راهم و وزارت

تشریح کرد البته همین استمعا در اینجا میشود بطوریکه

خود بنده دخالت نزدیک داشتم تمام مسائل کار راهم و وزارت

۸- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه موکول میشود .

(یکساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

مزبور که اصلاح شده برای تصویب مجدد به بیوست ارسال میشود .

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای

مربوط ارجاع میشود .